

RE*TROBADES

2021

RE*TROBADES

<http://retrobades.escolavalenciana.org>

LA PASSIÓ PER L'ESCOLA I PER LA LLENGUA.

AMPARO NAVARRO. PÀG. 10-11

GUAIX 2021:

MERCÉ VIANA I ELVIRA GARCÍA. PÀG. 12-13

EN LA MEMÒRIA:

CARME MIQUEL I LLORENÇ GIMÉNEZ. PÀG. 16-17

Organitzem:

escola valenciana
activistespelvalencia.org

el guaix COORDINADORA
PEL VALENCIA
L'HORTA SUD

Amb el suport de:

SALUDA

Des del pròxim 23 d'abril, i fins el 25 de juny, Alaquàs reprendrà les celebracions de la Trobada d'Escoles en Valencià.

Després d'un any de posar en pausa els nostres somnis, de contindre la respiració, de lluitar sense descans contra la pandèmia, de pensar en un demà millor sense perdre mai l'esperança, ens podrem Re#Trobar.

No serà en 2020 com estava previst, per tal de commemorar els 20 anys des d'aquell ja llunyà any 2000 en el qual el nostre poble va acollir per primera vegada aquesta festa per la nostra llengua, sinó en 2021. Tot i això, el més important és que podrem tornar a fer-ho, i fer-ho junts, volem que ens acompanyes, gau-

dint de la nostra llengua, de la nostra cultura, de tot allò que ens identifica com a poble.

La celebració d'aquesta Trobada que celebrarem són els primers actes públics que organitzem des de fa més d'un any, i això, tot i que ho farem complint les encara necessàries mesures de seguretat, ens ompli d'alegria i il·lusió.

El primer acte serà un esdeveniment ple de simbolisme, doncs la plantació de llavors de diferents arbres a un dels nostres parcs, representa, a més de l'esperit del valencià que volem promoure, cuidar, fer créixer, i gaudir, també l'esperança de superar definitivament aquesta pandèmia global que estem patint i el desig de re-

cuperar la nostra vida, que cada vegada és més a prop.

Una vida en què volem tornar a compartir, abraçar i estimar, i fer-ho amb el que és el nostre patrimoni comú, el que conforma la nostra personalitat i defineix la nostra identitat com a poble: el valencià. Em vull acomiadar agraït a Guaix i a totes les comunitats educatives de la nostra comarca que treballen en la defensa de la nostra llengua la seua tasca, enguany més que mai, en un temps difícil i ple d'adversitat, heu demostrat la vostra vocació de servei públic, a tots us esperem en les diferents activitats que hem organitzat.

Moltíssimes gràcies i una forta abraçada.

ANTONIO SAURA MARTÍN
ALCALDE D'ALQUAS

Enguany ens retrobem. Una Re#Trobada que és un reencontre amb la nostra llengua, la nostra cultura, les nostres arrels, la nostra identitat, les nostres tradicions, les nostres ganes de compartir la joia de ser qui som.

L'escola és la llavor del nostre futur. Amb l'acció educativa conjunta sembrem llavors perquè nasquen flors a cada instant. Sembrem per recollir els fruits, l'essència del que som. En aquestes circumstàncies tan adverses hem fet possibles unes ReTrobades que eren impensables un any enrere. Perquè podem amb tot allò que ens proposem si creiem en el que fem. Per a germinar, una llavor necessita un medi adequat: la coordinació, la

col·laboració, el suport, l'ajuda mútua. La unió és la nostra força, el nostre potencial. I les Trobades fan visible la nostra comunitat educativa i el teixit associatiu del nostre poble, tots a una. Si hem pogut organitzar dues Trobades en temps d'una duríssima pandèmia, podem fer possible tot allò que ens proposem. Com a poble, tenim una gran força.

Aquestes ReTrobades ens obliguen a complir amb aforaments determinats per la pandèmia que ens impedeixen celebrar actes multitudinaris com els que estàvem acostumats en les nostres estimades Trobades. Però, aquells qui hi podrem ser representarem, amb tota humilitat, aquells qui no hi podran estar presents però que

amb el seu treball, dedicació i esforç han fet possible que es dugueren a terme. Us trobarem a faltar. Però, com sempre, serem capaços de sobreposar-nos a les adversitats per aconseguir les nostres metes. Estarem junts, amb presència física o sense ella. Celebrarem les ReTrobades. Homenajarem la nostra llengua, cultura i tradicions amb menys presències físiques però amb la mateixa energia i il·lusió. Perquè aquests petits actes són el preludi d'un avenir il·lusionant en què serem més forts i gaudirem de tot allò que estimem. Som una llavor que ha arrelat, que ha format un ecosistema madur que porta molts anys donant fruits. Som un poble valencià, som Alaquàs.

MARIAN ESPERT BOSCH
REGIDORA D'EDUCACIÓ

LA LLAVOR DEL VALENCIÀ

MANIFEST D'ESCOLA VALENCIANA

Hi ha persones que naixen amb algun tipus de llavor. Algunes, la reben de joves: i altres, de més majors. Ens referim a eixa llavor que plantem a dins nostra, una llavor única, que ens recorda en cada moment qui som i quina és la nostra cultura: la llavor del valencià. Quan germina, amb cura i estima, arrela molt fort i s'alça, ben amunt, fins a tocar el cel. Quina sort tenim, per tindre aquesta llavor. Una herència que ens hem heretat, de generació en generació, fins a arribar als nostres dies.

Amb l'arribada de la pandèmia des d'Escola Valenciana volem transmetre un missatge d'agraïment i solidaritat a la comunitat educativa i en especial al professorat valencià perquè amb tanta estima ha continuant semblant la llavor de futur en la nostra escola.

Per això considerem imprescindible que es garantisca la continuïtat dels projectes lingüístics de centre d'infantil i primària al seu pas a secundària. En conseqüència tots els instituts han d'estar en condicions d'oferir

una càrrega lectiva superior o igual al 50% en valencià: quantes més àrees es vehiculen en valencià, millors són els resultats. A més, és imprescindible apostar pels programes lingüístics òptims. Per tant, l'aprovació de programes experimentals ha d'estar subjecta a garantir l'adquisició del valencià i a promoure la immersió lingüística que és la millor llavor per avançar en el plurilingüisme, tant als centres d'infantil i primària, com també a secundària.

Amb les ReTrobades 2021, Escola Valenciana ha repartit milers de llavors arreu del País Valencià. Llavors d'herbasana, timonet o cantuesso, que simbolitzen el paper que tenim cadascuna i cadascú de nosaltres en el futur de la nostra llengua. Aquestes llavors simbolitzen el llegat que hem rebut de figures com Empar Navarro, una mestra republicana entusiasta i lluitadora a qui dediquem les nostres ReTrobades 2021 i VIè Congrés d'Escola Valenciana que celebrarem a final d'any amb els eixos de: coeducació, plurilingüisme i transformació digital.

Empar Navarro va treballar en la Segona República per la igualtat de les dones i també perquè el valencià fora llengua vehicular a l'ensenyament. Va lluitar perquè el professorat de magisteri haguera d'equiparar l'ús del valencià i el castellà a les aules. Va ser detinguda en juliol de 1939 i condemnada a 3 anys de presó pel seu activisme antifeixista. Finalment fou restituïda com a mestra el 1962 i va exercir el seu ofici a Albalat dels Sorells i a Murla fins a la seua jubilació el 1970. La figura i la vida d'Empar Navarro representa centenars de mestres represaliats i represaliades pel franquisme que, fidels als seus idearis pedagògics i el seu compromís social, ens deixaren una herència farcida d'esperança i fe en la capacitat de la humanitat per a transformar el món.

El futur de les llavors que hem repartit està a les vostres mans. I teniu el deure de regar-les, d'estimar-les i de fer-les créixer. Quan plantem aquesta llavor, germina el futur de la nostra llengua. Un futur que no creix de forma aïllada, sinó en comunitat.

Tenim la convicció que l'ensenyament en valencià és la terra més fèrtil on poden germinar les nostres llavors. Un ecosistema compromés amb la coeducació, amb els valors socials i amb la consciència mediambiental.

Enguany més que mai, es fa palesa la necessitat de continuar amb les Trobades. Escola Valenciana i les coordinadores que en formem part, hem de preservar aquest exercici col·lectiu per fer visibles les nostres propostes i reivindicacions. La situació sanitària ens demana responsabilitat, i no podrem xafar carrers, pobles i comarques com hem fet històricament. Els actes que hem organitzat portaran, de forma simbòlica, la llavor i l'esperit de les Trobades d'Escoles en Valencià

Dins de cadascuna i cadascú de nosaltres hem sembrat una llavor per tal de fer germinar el futur de la nostra llengua. Vos esperem a les ReTrobades 2021: Llavors de futur!

GENERALITAT
VALENCIANA
Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport

SEMPRE
TEUA
La teua llengua

GENERALITAT
VALENCIANA
Conselleria d'Agricultura,
Desenvolupament Rural,
Emergència Climàtica
i Transició Ecològica

CENTRE D'EDUCACIÓ
AMBIENTAL
DE LA COMUNITAT VALENCIANA

AJUNTAMENT
D'ALACUÀS

Mancomunitat
Intermunicipal
de l'Horta Sud

DIPUTACIÓ DE
VALENCIA
Àrea de Cultura

TROBADA. FA MÉS QUI VOL QUE QUI POT

EDITORIAL

Diu la dita valenciana: **Fa més qui vol que qui pot**. La dita la tenim tant a les entranyes que la donem per certa com ben poques, això determina que, en aquest cas i en altres, ens parega d'una normalitat absoluta. No obstant això proclame: ¿Què seria a soles del voler, si no tingués un cert grau de poder per recalçant-lo?.

Diverses homenots carregats de matèria grisa, ho tenen estudiat i divulgat, com Nietzsche per exemple, el qual parlà de la **voluntat de poder per fer coses**, amb aquests termes "Tot allò que l'home fa, ho fa per créixer, per desenvolupar-se, ser més, definint-la així mateix com la virtut que dona."

La virtut assolida per la **voluntat del poder**, la dita valenciana i l'estima, és tot just, el què mou l'esperit d'una **trobada**. El moll de l'ós de la paraula, la té estudiada José Saramago, un altre saberut, el qual diu d'ella: "Allò que veritablement dona sentit a la **trobada**, és buscar, intentar trobar entre tots, el què es desitja". Clar i ras, exactament, el que fa la federació de vint-i-sis associacions per la llengua, el col·lectiu d'**Escola Valenciana**, des de fa més de trenta anys: Treballar sense desmai per ensenyar grans i menuts en la nostra llengua, promovent-la, divulgant-la, normalitzant el seu ús, vertebrant el territori, procurant la cohesió de les comarques que l'hi componen, arrecerades en ell, vivint amb ell: "el signe altiu, distint i clar" com deixà dit i escrit en un vers l'Estellés, mestre exponent i poderós de la creativitat, també de la quotidianitat.

L'**Escola Valenciana** coordina totes les **Trobades**, l'activitat més cridanera, a la nostra comarca l'organitza el "**Guaix**" la coordinadora pel valencià de l'Horta-Sud. La **Trobada** llavors esdevé una autèntica festa comarcal, transversal, lúdica, reivindicativa, defensant una escola plurilingüe amb el valencià com a llengua vehicular, gratuïta, inclusiva, creativa, innovadora, crítica, arrelada a la tradició i al medi ambient. Promotora literària

de la nostra llengua mitjançant el premi "Sambori", on xiquets i xiquetes de tots els nivells educatius hi participen, així com d'alumnat de les Escoles d'Adults i Universitats.

Ajuda per qui vol aprendre-la mitjançant parelles lingüístiques del voluntariat pel valencià. Tot i això, endemés, promou la música amb la Gira d'Escola Valenciana, el cinema en valencià, disposa d'Oficina de Drets Lingüístics, així com de l'assessorament als centres educatius respecte al seu projecte lingüístic i pedagògic.

Respecte del requisit lingüístic, val dir-ho, ara mateix uns, a peu i a cavall, són en contra d'aplicar-lo a la totalitat dels funcionaris, pagats per tots, perquè d'una vegada, puguem adreçar-nos a ells en valencià sense cap perjudici i quan ho fem deixem d'afrontar-nos, dient-nos que no ens entenen, quan el valencià, ho saben ells i nosaltres, és també llengua oficial a tot el nostre territori. Altres, alguns dels quals conformen el govern del nostre País, duen ara a les Corts perquè es debatés, després de dos anys enllistada, la manotejada "Llei de la Funció Pública", on el requisit es contempla, tot i que estarà supeditat a un reglament d'aplicació d'un nivell de coneixement diferent a cada lloc de treball, en funció de la seua exposició al públic. Enllà veurem quan hi veurem la llum, i sota quins paràmetres. Així i tot, nosaltres volem que el requisit estiga inclòs dins la llei.

Davant del panorama, el valencià-parlant es podria preguntar: Què farà quan el funcionari assignat al lloc, estiga absent per diverses causes, si aquell que m'atengués no sàpiga valencià, o no hi disposa de la capacitat adequada, i em diga per exemple "no le entiendo, vuelva usted mañana", o tal vegada "vuelvo enseñada, voy a buscar corriendo un compañero que lo entienda". Nosaltres, diem la nostra, si eixes frases dites en castellà, les entenc a la perfecció, per activa o per passiva, com tothom al País, per la mateixa regla de tres, el funcionariat hauria de

saber valencià, per activa o per passiva. Llavors, el requisit per què? Més clar...? Aigua!

Altres, del bracet dels mateixos, si els deixem, capolaran el valencià per tal de deixar-lo en un vitrall, perquè cada 9 d'Octubre, junt la senyera, entrar-lo a la Seu del Cap i Casal, per cantar-li el tradicional Tedèum. Mentrimentres el nostre bon Rei en Jaume, es prendrà tassetes de brosetes, bones per l'esperit, la panxa i el cor, les quals sempre cauven bé, per no remoure's enllà on jau.

L'**Escola Valenciana**, ho sabem, lluita tot partint d'uns marcs legals que no ha triat ni implantat, només ha esdevingut una innegable organització de conscienciació social envers la nostra llengua, el nostre poble, la nostra escola, nodrida de persones necessàries, positives, constants, davant un entorn polític, social i mediàtic, durant molts anys ben hostil, el qual s'ha ocupat d'entrebanca-la. Per això promou la necessitat d'una llei d'igualtat lingüística, a la fi millorar la LUEV (Llei d'Ús d'Ensenyament en Valencià), en vigor des del novembre de 1983.

D'altra banda, com que a partir del pròxim curs -2021/2022-, s'aplicarà el Programa d'Educació Plurilingüe i Intercultural (PEPLI), **Escola Valenciana** ha presentat un seguit de mesures, per tal de garantir la continuïtat dels projectes Lingüístics dels Centres de Primària adscrits, els quals passaran a continuar-los a Secundària, ja que una interpretació rígida de la nona Llei, donarà sense dubte, a una manca d'hores d'ensenyament del valencià, totalment contraproduent, com han donat a conèixer per carta, nombrosos IES firmant el manifest "Centres pel Valencià".

Tot considerant que els objectius del Programes Lingüístics de Centre a Secundària, com s'ha dit adés, és garantir la continuïtat dels projectes dels centres adscrits, caldrà oferir no només el 50% del currículum en valencià, sinó superrar-lo. S'ha de tenir en compte que, abso-

lutament tot l'alumnat que ha superat el 6é de Primària, està capacitat per a rebre àrees en valencià sense cap dificultat. **Escola valenciana, com sempre, lògicament "El Guaix"**, es posa a disposició de famílies i centres, en el cas que no es garantisca el dret a l'ensenyament en valencià, en el seu pas de primària a Secundària.

La consecució d'una nova distribució del finançament, és altra tecla del piano la qual toca sense desmai **Escola Valenciana** exigint la seua modificació, denunciant el finançament injust que patim, el qual origina un deute descomunal augmentat anys rere any que, tot plegat, no ens permet atendre com cal despeses necessàries de sanitat, d'educació, de serveis socials... així com facilitar les infraestructures indispensables.

Amigues i amics, potser algun paràgraf d'aquest escrit vos semblarà, segurament, estrofolari, una broma, no ho és, estan disposats entre uns i altres a abatere el valencià, per eixe motiu, per tal que els vaticines sobre la llengua, no s'acompliren, al nostre parèixer, no només haurem de remar tots aquells que s'ho creguem açò del valencià, amb un únic rumb, com una pinya, no tan sols perquè el volem, sinó pel seu dret a que l'usem, ja que les llengües moren, ben bé que ho sabem, de no usar-les. Usem la nostra, encara només perquè és nostra, recalcem el **Guaix**, l'**Escola Valenciana**, amb tot allò que puguem i vulguem, què de segur, és molt.

Adéu-siau amb versos de Vicent Andrés Estellés. "No et limites a contemplar aquestes hores que ara vénen. Baixa al carrer i participa. Participa en el ball, la festa, dóna les mans al teu germà. No podran res davant un poble unit, alegre i combatiu!"

Versos estrets de "Pobles del Mural, Antologia del Mural del País Valencià, a cura d'Honorat Ros i Pardo, editat per l'Acadèmia Valenciana de la Llengua.

Per a tots i totes, bona **Trobada**, i..., les que venen.

40 ANYS D'ESCOLA I 25 D'ENSENYAMENT EN VALENCIÀ

CEIP AUSIÀS MARCH. PICANYA

Arrelar-se al medi.

Les escoles són com els organismes vius, naixen en un ecosistema que ha de garantir el seu estat sa, òptim, per tal garantir el seu creixement de forma equilibrada, tot garantint la seua continuïtat. El CEIP Ausiàs March de Picanya ha portat en el seu ADN, des del seu naixement com a centre d'ensenyament, el projecte educatiu d'adaptar-se al medi, d'integrar-se en ell, a la seua llengua i cultura, al seu país, perquè aquest, en paraules de Joan Francesc Mira, representa "L'espai bàsic de lleialtat i responsabilitat específica sobre una societat i un territori, amb aquell grup humà amb el que tinc de terminades coses en comú".

El CEIP Ausiàs March, des del seu origen allà en la tardor de 1979, es trobava entre les escoles pioneres de l'Horta Sud en introduir el valencià en el seu currículum, com a base d'aquest procés d'arrelament al medi. Sols feia un mes que enmig d'una gran polèmica, crítiques de la Universitat i manifestacions i vagues, s'havia publicat el "Decret de Bilingüisme" pel Govern de la UCD, insuficient i ineficaz, reduït a la segona Etapa d'EGB. Dos mestres serien els iniciadors de les classes de valencià: Gildo Zaragoza, natural de Picanya i Pep Pérez. Entre els materials que empraren s'hi trobava *El castell d'iràs i no tornaràs*. Fruit d'aquesta preocupació per la llengua i la cultura en la nostra llengua va ser l'edició, en desembre del mateix any, de la revista escolar *El Cartabó*, amb textos en valencià i la realització d'un gran mural a l'aire lliure pintat pels alumnes commemorant el 25 d'abril.

Les primeres eleccions autonòmiques amb el triomf del PSPV-PSOE, en maig de 1983, portaria a l'aprovació, en novembre del mateix any, de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià, essent conseller d'Educació i Cultura, l'alcalde de Picanya Cebrià Císcar, que va suposar la incorporació del valencià de forma obligatòria en tots els nivells

educatius. La normalització del valencià en aquests cursos va anar creixent de forma exponencial al costat de la renovació educativa: actes del centre, documentació interna, claustre de professorat, menjador escolar, estudi del medi, cartells, teatre, assemblees, textos lliures, programes d'activitats, celebració del 9 d'Octubre, cinema-club escolar, Carnestoltes, Setmana Ecològica, Setmana Esportiva, creació de la nova revista *La Puça Informativa* (1982-1985), amb molts textos lliures en valencià. Per tal de fer-ho possible s'encetaren en l'escola els cursos de Lingüística Valenciana i la seua Didàctica (1983-1985) impartits per Alfred Ramos, cap d'Estudis de l'Ausiàs March, al llarg de tres anys, amb els nivells elemental, mitjà i superior, on participaren quasi tots els mestres i les mestres de Picanya, amb l'objectiu de formar-se i capacitar-se per a l'ensenyament en valencià. Un gran pas endavant en el procés d'implantació del valencià com a llengua curricular es va donar en el curs 1986-87 en rebre tot l'alumnat del cicle mitjà l'Àrea d'Experiències en la llengua pròpia dels valencians. Dos cursos més tard, dins de la necessària normalització lingüística que s'havia mamprés, es redactava el Pla de Centre i la memòria en valencià, també en el mateix 1988-89, el *Quadern Informatiu* adreçat a les famílies es redactava íntegrament en la llengua del poeta Ausiàs March. En iniciar-se, en 1989, el procés d'informatització amb una senzilla base de dades de l'alumnat, professorat, biblioteca, gestió acadèmica... es va decidir d'antuvi que aquesta es fera en la nostra llengua. Amb motiu, l'any 1990, de la celebració dels 10 anys del CP Ausiàs March, s'edità un llibre amb un resum de la vida del centre, íntegrament redactat en valencià.

A poc a poc, l'arrelament a la llengua i cultura dels valencians anava omplint la vida de l'escola. Aquest procés culminaria, en el curs 1994-95, amb l'aplicació al centre del

Programa d'immersió Lingüística (PIL). Les mestres pioneres en iniciar el programa van ser Xaro Bartual, en infantil de tres anys i Elena Ruiz, actual regidora de l'Ajuntament, en 1r de primària. El compromís amb el Programa d'immersió va ser la creació a proposta de l'Ausiàs March de Picanya de la Volta a Peu Comarcal de 1995, amb la participació en la 1a Trobada d'Escoles en valencià a la comarca de l'Horta, celebrada a Alboraià. Iniciatives en favor de l'ensenyament i ús de la nostra llengua, a les que se sumarien en anys successius el Cor Escolar, els tallers, l'edició de la revista *Entrefulls*, els Jocs Escolars, el treball coeducatiu i de sensibilització cap a la igualtat dels drets d'hòmens i dones, l'hort escolar, l'educació ambiental, les activitats transversals i complementàries, els projectes educatius del centre... i la participació en els programes municipals de l'Ajuntament de Picanya, amb d'altres col·lectius i entitats locals, com ara La ciutat dels xiquets i xiquetes de Francesco Tonucci, el Premi d'Estudis Locals, el Consell de la Solidaritat, l'intercanvi escolar amb la vila de Panazol (França)... arrodonit amb l'organització de la XVII Trobada d'Escoles en valencià, celebrada en 2004 al poble de Picanya, amb el cant multitudinari davant més de 1.000 persones de la cançó popular *Un sabater de Picanya*. Accions educatives que han estat reconegudes per múltiples reconeixements i guardons com ara el Premi Baldiri Reixac, la medalla de la Vila de Picanya, els diversos Premis Samborris de Literatura Infantil en fase nacional, el Premi de narrativa Infantil Cristòfor Aguado, el Premi Celobert de medi ambient, el Guardó Guaix d'Escola Valenciana... Alegries i orgull de la seua comunitat educativa, representada pels seus quatre directors i directores al llarg de la seua història: Lola Arribas, Alfred Ramos, Carmen Romero i Montse Payà.

Tot aquest procés d'arrelament al territori,

a la llengua i cultura dels valencians s'afermaria finalment amb la creació de la segona línia d'immersió (PIL) que culminava l'anhel d'un col·lectiu que aspirava a la plena inclusió, a la integració de tot el seu alumnat, perquè tal com assenyala Vicent Brotons d'Escola Valenciana "El PIL com opció metodològica i organitzativa ha demostrat que és la millor opció per a garantir el domini oral i escrit de les dues llengües oficials". I afegeix el Manifest d'Escola Valenciana de 2018 "Ha de ser un model obert a una convivència entre comunitats lingüístiques que accepte la nostra diversitat i elimine fronteres interiors, basada en la construcció social de la igualtat lingüística".

Però, aquesta singladura del CEIP Ausiàs March, actualment dins del programa Inclúe de Ramón Flecha fent Actuacions d'Èxit i en el camí de ser una Comunitat d'Aprenentatge, ha anat lligada a la innovació educativa i a la transformació social i cultural per tal d'esdevenir una escola oberta, lliure, tolerant, crítica, participativa, integradora, democràtica, cooperativa i profundament humanística, trets que defineixen una escola viva, arrelada al medi, que just ara celebra els seus 40 anys del naixement i els 25 d'ensenyament en valencià. Felicitacions!!!

ALFRED RAMOS

25 ANYS D'ENSENYAMENT EN VALENCIÀ

CEIP GONZÀLEZ GALLARZA. ALAQUÀS

Al Gongga, com ens agrada dir-li cariñosament a la nostra escola, ja fa vint-i-cinc anys que encetàrem el programa d'immersió en Valencià. Som una escola de reptes, i com no podia ser d'una altra manera, des d'aleshores hem dut amb il·lusió i compromís el fet de construir la nostra escola al voltant de la llengua, amb les portes sempre obertes i amb el Valencià sempre dins i fora.

'Soc del Gongga', diguem mestres, pares, mares i alumnes amb molt d'orgull. Al Gongga es parla i es viu en Valencià, coope-

rem i s'ajudem en Valencià, juguem i fem esport en Valencià, i tractem de ser més solidaris i acollim a tot el món oferint sempre el més preuat i valuós que tenim, la nostra llengua. La tasca mai resulta senzilla, i cada dia és un desafiament. Però al Gongga sempre hem presumit d'un equip humà envejable, un ambient de treball enriquidor i estimulador, i d'estar sempre oberts al barri, a noves propostes i canvis, a la millora constant..., i açò estem convençuts que aplega als nostres alumnes. Enguany a més dels vint-i-cinc anys de

l'escola en Valencià, tenim per segona vegada la trobada a Alaquàs. És una altra oportunitat d'avançar un altre pas, junt amb el compromís i implicació de l'Ajuntament, totes les escoles i instituts del poble, i l'esforç continu de la Guaix. Entre tots hem de fer una gran festa de la nostra llengua. Però quan acabe la trobada, la tasca no estarà acabada, perquè vint-i-cinc anys no són res ... això només està començant! Al Gongga estem convençuts que els propers vint-i-cinc seran encara millor. Anem!

25 ANYS D'ENSENYAMENT EN VALENCIÀ

CEIP BLASCO IBAÑEZ. BENETÚSSER

Aquest curs es compliran 25 anys de la primera línia en Valencià al CEIP Blasco Ibañez de Benetússer.

Certament, es podria dir que tot va començar des d'una Escoleta Infantil de la localitat. Els nostres fills i filles ja gaudien d'un primer aprenentatge en valencià, el qual no anava a tindre continuïtat per a molts d'ells, ja que el col·legi que ens corresponia sols disposava de dues línies d'ensenyament en castellà. Des de la mateixa escoleta ens van animar perquè sol·licitàrem l'obertura d'una línia en valencià al CEIP Blasco Ibañez i ràpidament vam aconseguir formar un grup de mares i pares disposats a que aquesta fora una realitat.

Cal dir que no va ser una tasca senzilla. Havíem de vèncer els temors de les mares i pares perquè els seus fills i filles estudiaren en valencià. Havíem de vèncer les resistències del centre, acomodats a la rutina de treballar amb una única llengua i, per suposat, havíem de vèncer la indolència d'una Administració compromesa amb la llengua, paradoxes, sols de paraula.

Amb esforç, tots i cadascun dels obstacles

van anar caient, els progenitors/res van comprendre que els seus fills i filles acabarien aprenent les dues llengües oficials en acabar els estudis, cosa que no passaria si estudiaven només en castellà. Al centre, algunes professores feren un pas endavant per a assumir la nova línia i l'Administració, com sempre, si se sap pressionar-la...

Així és com va començar la nostra línia en valencià. Però en realitat començà alguna cosa més. I possiblement, tant o més important. Començaren uns anys de transformació del centre. La il·lusió i les ganes de treballar de les professores es van unir a l'empeny de les mares i pares. La col·laboració va ser constant, es revitalitzà l'AMPA, es multiplicaren les activitats, les reivindicacions... La línia, que va començar amb 18 alumnes, es va consolidar i es va convertir en la protagonista de les principals actuacions per tal de reivindicar i, finalment, aconseguir la construcció de l'actual IES Maria Carbonell de Benetússer.

Aquest article no nomena persones, ni tan sols per qui ha estat escrit, no sols perquè seria impossible nomenar a totes les mares,

pares, professores i professors, xiquetes i xiquets, amigues i amics que ho feren possible, sinó perquè es tractava d'un projecte per a perdurar més enllà del seus promotors.

Gràcies a totes estes persones, l'alumnat del Blasco Ibañez continua tenint el mateix

dret a aprendre les dues llengües oficials i poder estar integrats sense distinció de raça o religió, ja que tenen el mateix dret.

Hui, algunes d'aquelles persones continuen, incombustibles, lluitant per la nostra llengua. A elles, tot el meu respecte i reconeixement.

25 ANYS D'ENSENYAMENT EN VALENCIÀ

CEIP BERTOMEU LLORENS I ROYO. CATARROJA

A meitat de la dècada dels 90 del passat segle Catarroja té poc més de 20.000 habitants i set escoles d'educació infantil i primària, quatre públiques i tres concertades. Els centres Jaume I El Conqueridor i Joan XXIII ja han encetat les línies d'ensenyament en valencià, però la demanda social creix i l'oferta a la localitat de places en valencià no és prou. De les deu línies educatives existents, sis públiques i quatre concertades, només dos ofereixen en eixos moments el Programa d'Ensenyament en Valencià (PEV) i set el Programa d'Incorporació Progressiva (PIP). Un grup entusiasta de famílies i mestres donen els primers passos per tal de que pugua augmentar la possibilitat de triar una plaça en valencià per als xiquets i xiquetes de Catarroja.

El centre, sota la direcció d'Eduardo Landeira, i l'AMPA, amb Lola Martínez, Rafa Raga i Rafa Ortiz fonamentalment, enceten un campanya de reunions amb les famílies, l'Ajuntament i la Conselleria d'Educació per tal de poder traslladar la demanda als organismes pertinents. Alejandro Argente, inspector d'Educació i Vicent Moreno i Vicent Tamarit, assessors de Valencià, intervenen activament per tal d'elaborar els informes necessaris perquè el servei de planificació educativa de la Conselleria prenga la decisió

d'oferir finalment les places d'Infantil 3 anys per al curs escolar 1995/1996 en el Programa d'Ensenyament en Valencià. Després de diverses reunions del Claustre i del Consell Escolar, aquest òrgan aprova el 27 de juny de 1995 el «Pla Educatiu del Programa d'Ensenyament en Valencià». El 3 de juliol de 1995 el director general d'Ordenació i Innovació Educativa, Guillem Badenes i Franch, autoritza el programa que aplicarà el centre a partir del curs següent.

La primera mestra d'infantil que enceta el programa és Dora Hernandis. També formen part del claustre en eixos moments Eduardo Landeira, director, Pilar García, cap d'estudis, Román Rubio, secretari, Mª José Cortés, Conxa Hernández, Luisa Mora, Carmen Diego, Amparo Pons...entre altres. D'ací endavant, curs rere curs, el programa va creixent fins que al 2003/2004 acaba 6e de primària la primera promoció d'alumnat que ha realitzat els seus estudis en valencià.

Al llarg d'aquests 25 anys el centre ha anat creixent i modificant el seu programa lingüístic per tal d'augmentar l'ús del valencià en les activitats lectives i normalitzar el seu ús en tots els àmbits de relació de l'escola. Amb l'actual PEPLI l'alumnat d'infantil destina quasi el 90% del temps lectiu a àmbits vehicu-

lats en valencià ja que en eixa etapa tenim un pla experimental per afiançar la introducció i aprenentatge del valencià en eixos primers anys de l'ensenyament, tal i com recomanen les metodologies en aprenentatge de llengües; en primària un 60% del temps es vehicula en valencià, un 25% en castellà i entre un 15 i un 20% en anglès.

Els resultats acadèmics i la competència comunicativa que observem al nostre alumnat demostren que insistir en l'ús acadèmic i social de la llengua minoritzada, és la millor forma d'aconseguir l'objectiu últim al finalitzar l'ensenyament obligatori: que els nostres xiquets i xiquetes puguen aconseguir una competència comunicativa suficient en una llengua estrangera i el domini efectiu de les dues llengües cooficials.

SEMPRE PEL VALENCIÀ

CEIP LA FILA. ALFAFAR

Era l'any 1996 quan va començar el primer programa d'ensenyament en valencià en la nostra escola, situada al barri que li dona nom: **LA FILA**.

Érem conscients que es tractava d'un barri multicultural de majoria castellanoparlant, a pesar de trobar-nos en una zona de predomini lingüístic valencià. Per aquest motiu i amb el compromís de convertir-se en un espai integrador per a totes i tots es va prendre la decisió d'oferir els següents programes lingüístics: PIL (Immersion Lingüística) i PIP (Incorporació Progressiva).

Tot i que el valencià, sempre ha estat una llengua minoritària en la nostra zona i que en principi tan sols les famílies valenciano-parlants i autòctones del poble van optar per l'ensenyament en valencià, molt a poc a poc va anar augmentant el nombre d'alumnat que triava el valencià com a llengua d'aprenentatge, arribant a superar a l'alumnat que optava pel castellà.

Al llarg del temps hem observat que la introducció del valencià ha estat la millor opció que hem donat al nostre alumnat per tal d'aconseguir un dels nostres objectius: formar alumnat amb competència lingüística en les dues llengües, tot i que va ser un

vertader repte, doncs no hi havia material en valencià, gran part del professorat es va tindre que formar i elaborar el seu propi material (*als arxius del cole encara hi ha una carpeta on podem trobar material de lectoescriptura en valencià i feta a ma*).

Tenint en compte que "una llengua s'aprèn quan s'utilitza", en La Fila hem intentat que el valencià servira per comunicar-se, participant en els premis Samboris, en les Trobades de les Escoles en valencià, hem fet animació lectora en valencià (convidant a escriptors valencians), setmanes culturals, jocs tradicionals, etc. activitats on s'afavoreix l'aprenentatge i a més se'n gaudeix.

A l'any 2003 el poble d'Alfafar va acollir la XVI Trobada d'Escoles en Valencià i va ser la nostra escola la guanyadora del concurs del cartells, portant el nostre dibuix en les samarretes, calendaris i carpetes que es van elaborar.

En l'actualitat el Centre compta amb 25 nacionalitats diferents, donant forma a una diversitat social, cultura i lingüística com a principal senya d'identitat.

25 ANYS D'ENSENYAMENT EN VALENCIÀ

CEIP MARE DE DÉU DE L'OLIVAR. ALAQUÀS

Va ser per l'any 95, estant Vicent Cardona com a titular del centre Mare de Déu de l'Olivar quan vam començar amb una línia lingüística del Programa d'Immersion Lingüística (PIL). Començarem amb l'alumnat de quatre anys d'Educació Infantil i com a etapa privada, però prompte aplegà l'opció d'aprenentatge lingüístic des de la immersió en els més menuts que iniciaven la seua escolarització concertada als tres anys; en una llengua que per alguns era la pròpia, però no així per a la majoria.

Com a mestra recorde que van ser moments viscuts amb molta emoció i ganes per a donar a conèixer la meua llengua materna, no sols amb l'objectiu de comunicar-se, sinó també calia ensenyar la nostra cultura, les nostres arrels. En una època en què el valencià estava reduït a un ús minoritari calia fer-lo valuós, imprescindible i útil; a més a més, havíem de fer-ho de manera fàcil, evitant impediments i fomentant l'estima cap a l'aprenentatge d'una llengua que l'alumnat no solia utilitzar ni a la seua llar ni més enllà de les hores d'aula.

Eren temps d'immensa feina pedagògica: calia formar-se, assumir i utilitzar els tecnicismes valencians, preparar ma-

nualment tot el material, estar convençudes que sols podíem expressar-se en valencià, repetir una vegada i una altra la mateixa idea, expressar el mateix d'una altra manera, evitar les correccions directes... i després de molt insistir, estava el col·legial que, en acabar de contar-li un conte de dofins, et deia: "lo que tú quieras, pero eso es un delfín"; al seu món no cabien aquests mamífers amb un nom diferent. Com aquesta, vam viure un grapat d'anècdotes que encara hui ens arranquen un somriure. Tot i això, tant l'alumnat com les famílies que es llançaven a aquesta nova proposta educativa es caracteritzaven per ser persones motivades, participatives, i amb ganes d'assumir aquest repte.

També hi havia temps per a la diversió. Cal evocar el primer "mariscalet" que vam decorar, el dissabte què amb les primeres xiquetes i xiquets, acompanyats per les seues mares i pares vam participar en, per a nosaltres, la primera trobada d'escoles en valencià. Moments de cercavila, tallers, cançons i balls compartits amb goig.

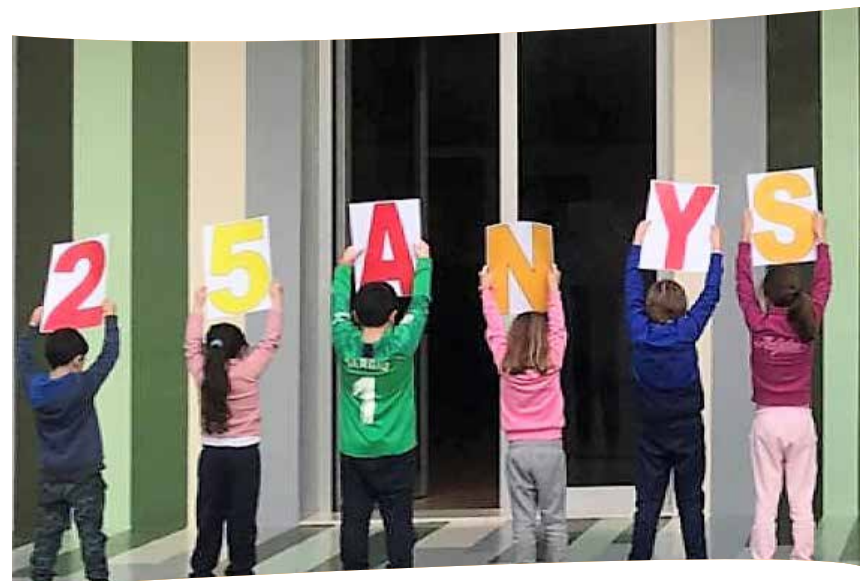
Han passat vint-i-cinc anys, ens trobem amb aquests alumnes, ja adults, ens saluden i es dirigeixen a nosaltres parlant

en valencià amb tota normalitat, aquesta és la millor demostració d'haver realitzat la feina ben feta.

Ara són nous temps, nous reptes amb un nou projecte lingüístic que dona cabuda a una tercera llengua, aconseguirem que la nostra escola gestione el multilingüisme respectant la diversitat lingüística de

la nostra societat, consolidant el valencià com a llengua vehicular de la nostra comunitat, i sobretot, intentarem que siga aquesta un vehicle d'inclusió cultural i social al nostre centre. L'actual claustre del col·legi MARE DE DÉU DE L'OLIVAR suma els seus esforços per assolir-ho.

LOLA CARSI LERMA
Directora Pedagògica

25 ANYS D'ENSENYAMENT EN VALENCIÀ

CEIP JUAN ANTONIO MARTINEZ TORRES. ALDAIA

Ja fa 25 anys de la línia en Valencià al nostre centre, no va ser ni molt menys un camí de roses ni una entrada triomfal. Van ser necessaris dos Claustres i dos Consells Escolars per aconseguir poder encetar el camí. Després de moltes reunions, molta "pedagogia" i molta explicació del que era Immersió Lingüística es va aconseguir capgirar les coses.

En setembre del curs 1994-95 començà a rodar en Infantil 3 anys la línia en valencià. Aprofitant les reunions informatives per a la matrícula i amb el recolzament inestimable dels assessors-es de valencià, es va anar convençant als pares i mares que el plantejament fet en immersió lingüística era la millor opció per a uns alumnes majoritàriament castellanoparlants, malgrat estar en una zona valencianoparlant. Cada vegada creixia més la prioritat dels pares i mares per matricular els seus fills i filles en valencià i quan va augmentar la demanda de matrícula al centre es van fer dos grups un en valencià i altre en castellà.

Pel que fa al professorat, es va començar amb més il·lusió que recursos. Amb ganes i imaginació el centre va anar assumint aquest repte. Els i les mestres s'anaren formant tan dins del centre, amb els famosos CAL, com fora del centre aprofitant cursos convocats per diferents entitats. També havia que preparar material, a mà, amb màquina d'alcohol, amb multicopista... en aquells temps no hi havia ni Internet ni ordinadors. Per augmentar les possibilitats, contactàvem amb companys i/o col·legis que ja tenien més experiència, se buscaven recursos en llibreries, etc i per descomptat es parlava amb l'assessor-a de valencià per a que ens mostrara possibilitats i un llarg etc.

En l'actualitat, a la nostra escola, igual que a totes les escoles del País Valencià, tenim el PEPLI per a les tres línies, contem amb molts recursos i opcions per fomentar el valencià, però cal continuar treballant per la normalització de l'ús de la nostra llengua

25 ANYS D'ENSENYAMENT EN VALENCIÀ

CEIP MIGUEL HERNÁNDEZ. TORRENT

Al setembre de 1995 el nostre Centre, el CEIP Miguel Hernández de Torrent, estant en vigor la Llei d'Educació LOMCE, va incorporar els programes d'Ensenyament d'Immersió Lingüística i d'Incorporació Progressiva del Valencià. Això suposava un gran repte, per a tota la comunitat educativa, que era castellanoparlant en una gran majoria.

Darrere quedaven ja, les hores dedicades a l'ensenyament del valencià com a assignatura, en aplicació de la Llei d'Ús i Ensenyament de 23 de novembre de 1983.

Aquesta normalització del valencià va suposar un canvi en tots els àmbits del Centre: al pedagògic, a l'administratiu i sobretot al de relació.

Parlar i saber escoltar el valencià amb respecte, tant entre els mestres, alumnat i famílies, va estar aconseguit poc a poc, amb l'ajuda de l'assessoria de valencià en eixos moments. Establir el valencià con a llengua vehicular de l'escola, afavorí l'aprenentatge de l'alumnat en altres llengües i a més, formà persones crítiques, dialogants i obertes. El valencià va anar cobrant vida cada vegada més...

L'expressió oral tan practicada per donar ús a la nostra llengua, començà a estar present on no se l'escoltava. El Centre va incorporar al seu projecte educatiu, moltes activitats complementàries que

donaven més presència al valencià: festa del 9 d'octubre, la Castanyera, el Nadal, el dia de la Pau, el dia de l'Arbre, la Falla, la Pasqua, la setmana cultural, el festival de fi de curs...

També cal fer menció de la implicació que ha tingut el nostre Centre en la realització de totes les activitats envers el foment de l'ús actiu del valencià d'associacions com Guaix (concurs de Cartells de la Trobada, premi Sambori de narrativa en valencià, la Trobada d'Escoles en Valencià) i La Gavella (Trobada de Nadal, Volta a peu, Nit de Sant Joan).

Al curs 2018-2019 es va aplicar un nou programa lingüístic, el PEPLI (Programa d'Educació Plurilingüe d'Ensenyament i Intercultural). El nostre col·legi va apostar per potenciar el valencià dins del marge que ens permetia la llei. Som conscients que per arribar a un coneixement efectiu de les dues llengües oficials de la Comunitat Valenciana, en finalitzar l'etapa de Primària, cal potenciar la llengua minoritzada. Un aspecte positiu és la unificació del mateix programa lingüístic per a tot l'alumnat. Ara anem tots i totes a una i ha desaparegut allò de els de "valencià" i els de "castellà".

Seguim fent camí...

PAQUI FUENTES
JESÚS MARCOTE

25 ANYS D'ENSENYAMENT EN VALENCIÀ

CEIP NTRA. SRA. DEL CARMEN. ALDAIA

La nostra escola compleix 25 anys d'ensenyament en Valencià, i volem celebrar-ho compartint este article amb tots/es vosaltres.

Hem de destacar que la nostra escola està catalogada com a Centre Docent de Caràcter Singular (antic CAES: Centre d'Acció Educativa Singular), donat que escolaritzem un alt percentatge d'alumnat amb necessitats de compensació educativa, i perquè estem situats al Barri del Crist, que està catalogat com a Barri Inclusiu (antic BAP: Barri d'Acció Preferent). En quant a la llengua, les famílies de la nostra escola són castellanoparlants, realment són poques les valencianoparlants. Per tant, l'únic contacte que té el nostre alumnat amb el valencià és al nostre centre.

Fa 25 anys que a l'escola s'inicià una línia en valencià. Fins aquell moment a la nostra escola estava el PIP (el Programa d'Incorporació Progresiva del valencià), i es va introduir en paral·lel el PIL (el Programa d'Immersion Lingüística en valencià), i va trindre una gran acollida entre les famílies. Hem de remarcar que el PIP tenia una gran quantitat d'hores de docència en valencià,

tant en Educació Infantil com en Educació Primària. Posteriorment, amb l'entrada del Plurilingüisme, la nostra va transformar els programes en el PPEC (Programa Plurilingüe d'Ensenyament en Castellà) i PPEV (Programa Plurilingüe d'Ensenyament en Valencià), amb una metodologia d'Immersion Lingüística. També en esta ocasió en el PPEC tenia pes el valencià. Actualment, a la nostra escola tenim un PEPLI (Programa d'Educació Plurilingüe i Intercultural), al qual, i seguint la nostra trajectòria, té una major quantitat d'hores del valencià com a llengua vehicular.

Hem de destacar que sempre hem tingut recolzament per part de les famílies en quant a la nostra aposta pel valencià, per tant ha sigut una decisió consensuada per tota la comunitat educativa. Com a conseqüència d'este impuls del valencià a la nostra escola, hem participat en totes les edicions de les Trobades d'Escoles en Valencià, especialment als anys en què es realitzaren a Aldaia, en 1999 i 2019. I ací també hem de destacar la gran implicació de les famílies, especialment de l'AMPA.

En l'actualitat, hem de dir que l'interès de

la comunitat educativa pel valencià continua intacte, encara que hauriem d'indicar que ens estem trobat problemes en quant a l'aprenentatge de la llengua per part de l'alumnat. I és per això que des del centre tractem de compensar aquestes carències amb diverses accions, com per exemple: augmentant la dotació de llibres en valencià de la biblioteca de centre per a que el nostre alumnat pugui gaudir d'una major varietat de textos en valencià, treballant el nostre projecte "Llegim, compartim, aprenem", amb el que intentem fomentar la lectura

en valencià entre el nostre alumnat, perquè sabem que és una de les millors maneres de posar-los en contacte amb la llengua, i també participant en activitats esportives dirigides a patrocinar l'aprenentatge dels esports típics valencians com és el cas de la pilota valenciana, i que els proporciona un contacte amb la cultura valenciana que d'una altra manera seria impensable que tingueren.

En quant al futur, nosaltres el vegem amb optimisme, i sempre pensant en VALENCIÀ!

LA COMUNITAT EDUCATIVA

25 ANYS D'ENSENYAMENT EN VALENCIÀ

CEIP REI EN JAUME. XIRIVELLA

Al nostre benvolgut col·legi Rei en Jaume de Xirivella, aquest any estem d'aniversari, donat que acomplim 25 anys d'ensenyament en valencià i així ho celebrarem, perquè l'ocasió ho mereix.

Des de la perspectiva actual és difícil imaginar les dificultats que suposava encetar un programa d'immersió en aquells moments, però n'eren moltes. És cert que ja coneixíem les experiències d'altres col·legis de la comarca, però també ho és que els nostres alumnes provenien d'un entorn completament castellanoparlant i que eren nombroses les incògnites i els dubtes de les famílies.

Tanmateix a la nostra escola estem acostumats als reptes per l'especial caràcter que, entre tots/es, li hem donat: una particular forma de treballar, d'entendre l'educació, de concebre la participació de la comunitat escolar, de ferma aposta per la innovació,... i especialment de lluita per una veritable normalització del valencià. Això es va integrar a l'ADN del centre i, per tant, s'ha mantingut en el temps, independent de l'equip docent que ha hagut en cada època.

Amb eixe excel·lent bagatge, amb la il·lusió i l'entusiasme que encomanava el professorat, especialment el company Josep Hortelano (el tutor del primer

grup) i el recolzament i el compromís de la comunitat escolar, vam convertir els dubtes i el que en eixe moment pareixia "una aventura" en un èxit, en un repte totalment acomplert. Va ser un procés molt engrescador i suposà un gran revulsiu mobilitzador de les energies de tota la comunitat: formació del professorat, cursos CAL, cursos de valencià per a famílies, Escola de Pares, incontables reunions informatives, intensos debats al Claustre per a reconduir reticències, permanents esforços de coordinació i establiment de la metodologia, elaboració de nous materials, tirant de molta imaginació, ... però sempre amb la ferma determinació de superar totes les dificultats. I entre tots/es es va aconseguir.

L'eixe primer objectiu va ser l'origen d'un procés d'incorporació continuada del valencià en el centre, amb altres reptes, lluites i reivindicacions per a millorar en eixe sentit, experimentant un creixent prestigi dels grups d'immersió i amb la constatació que dues línies diferenciades no facilitaven la integració de l'alumnat ni ajudaven a assolir els objectius lingüístics. I això va engrescar tant tota la comunitat escolar que tots els anys augmentava el nombre de pares/mares que, en el procés d'escolarització, demanaven

l'ensenyament en valencià, fins que eixe percentatge arribà al 100%. És revelador que, en una localitat castellanoparlant i amb un percentatge d'alumnat d'altres països superior al 35% (en algunes classes arribava al 75%), eren els pares i mares els que reclamaven, amb força i persistència, l'ensenyament en valencià.

Així, l'any 2008 i el 2009 vam sol·licitar el canvi de la línia PIP a PEV aollint-nos a les instruccions de principi de curs i acomplert sobradament tots els requisits establerts. Ens la van denegar reiteradament de forma arbitrària i, per això, els pares afectats presentaren un recurs al TSJCV. Eixe recurs es va guanyar en 2012 gràcies a la convicció, el coratge i la resistència cívica dels pares denunciants

i a l'assessorament d'Escola Valenciana. Això va aplanar el camí i va permetre l'aprovació del nostre PLC i l'aplicació de la sentència en començar el curs 2013/14. Per a mi és molt emotiu reviu tot aquest procés, recordar les persones, les complicitats, l'esforç compartit, ... i totes les experiències i emocions viscudes, després de 26 anys com a Director, ... i més des de la situació actual de jubilat. Enhorabona a tota la comunitat escolar per l'aniversari i un sincer reconeixement a tots els que van participar en aquest procés i als que actualment continuen el llegat, sempre amb nous reptes, prestigiant l'ensenyament en valencià i dignificant l'escola pública.

JOAN CABRERA I CABRERA

25 ANYS D'ENSENYAMENT EN VALÈNCIÀ

SANT IGNASI DE LOIOLA. PICASSENT

El Col·legi Públic "Sant Ignasi" de Picassent està situat a la zona sud del poble, a la barriada anomenada popularment com "Fontcalent". Aquest barri es va formar amb famílies novvingudes de diversa procedència: als anys 70 arribaren de l'estat espanyol i de parla castellana bàsicament de les províncies properes a València, i posteriorment, ja entrats en el segle XXI, d'altres països. La conformació del barri ha anat modificant-se tant en la millora en infraestructures com en la composició dels nuclis familiars. En molts casos es van formar famílies mixtes, és a dir, que utilitzaven com a llengua vehicular tan el castellà (pare o mare) o valencià. La segona generació, fills de les noves famílies instal·lades, es comunicaven majoritàriament en castellà, encara que alguns ho feien en les dues llengües. L'escola en aquella època impartia el seu currículum en castellà però també cal dir que Picassent és un poble valencià parlant i que en eixir de la barriada, el valencià era la llengua de comunicació habitual. En aquest context, a l'escola de "Sant Igna-

si" vàrem decidir, fa ara 25 anys, encetar les dues línies lingüístiques PIL-PIP: Programa d'Immersió Lingüística i Programa d'Incorporació Progressiva de l'ensenyament en valencià.

Per què s'iniciaren els programes lingüístics PIL-PIP?

Un grup de mestres volíem que l'escola fora capdavantera en el poble, d'una "escola arrelada al medi", una escola que respongués a les noves propostes educatives: coeducació, integració, sociabilitat, noves tecnologies, valors ètics, respecte per la natura, i com no, una escola que s'apregués en valencià. En definitiva que fos una BONA ESCOLA per als xiquets i xiquetes de la barriada i del poble.

Per què un programa PIL, Immersió Lingüística en valencià?

Teníem clar que els xiquets i xiquetes dominaven el castellà perquè era la seua llengua materna, i també que els mitjans de comunicació, sobre tot la TV, era en castellà. Era necessari un aprenentatge en VALÈNCIÀ si volíem recuperar la llengua del poble. Per

tal que el programa tingués èxit, tal i com recomanaven pedagogs i lingüistes, havia de ser d'immersió, i això significava que tot l'àmbit d'aprenentatge i de comunicació fos en valencià. Així que el programa PIL, immersió lingüística, va ser aprovat pel Consell Escolar, on pares i mestres encetàvem aquesta aventura.

Des de l'escola mai s'ha diferenciat pedagògicament ni de continguts les dues línies, sols variava la llengua de comunicació. Els xiquets i xiquetes, aprenien, i de vegades descobrien que els iaïos també parlaven valencià!

Les famílies han tingut l'opció, al llarg del anys, de matricular els seus fills i filles en una línia o en l'altra. Les famílies estrangeres, en els anys posteriors, també tenien l'oportunitat d'elegir, i es pot dir de bona fe, que els xiquets /es que s'hi incorporaren a la línia de valencià, han après, simultàniament el valencià i el castellà.

En l'actualitat el Sistema Plurilingüe d'aprenentatge, valencià- castellà i anglès, garanteix a tots els xiquets i xiquetes aprendre i conèixer en una societat més diversa i plural, adquirint eines de futur per a incorporar-se a una societat canviant.

25 ANYS D'ENSENYAMENT EN VALÈNCIÀ

CEIP SANT PASQUAL. TORRENT

A l'any 1983 es va aprovar la Llei d'Ús i Ensenyament de Valencià. Poc després, l'escola Sant Pasqual va fer realitat l'inici de l'ensenyament del valencià. Inicialment començaren fent les classes de l'assignatura de valencià amb mestres que tenien la titulació corresponent, anomenats mestres extra-plantilla. La resta de mestres van estar uns anys fent cursos de formació per aprendre el valencià i poder assumir la docència d'aquesta llengua. A finals dels anys 80, a més de l'assignatura de valencià, es va començar a impartir l'àrea de Coneixement del Medi. L'escola Sant Pasqual tenia dos línies del PIP (Programa d'Incorporació Progressiva), i va ser al curs 1994-1995, quan la Inspecció educativa i l'Ajuntament de Torrent va impulsar la creació d'una tercera línia, per fi teníem a la nostra escola una línia en el Programa d'Immersió Lingüística (PIL). És al curs 95-96 quan s'inicia la primera línia d'immersió a l'escola. Sols cinc anys més tard, la demanda de les famílies, superior a la capacitat d'una aula, reclamava ampliar l'oferta d'ensenyament en valencià. Tots havien comprovat que es podia aprendre en valencià i cap xiquet ni xiqueta deixava de saber castellà. Així vam passar a tindre dos línies PIL i una línia PIP. Al curs 2006-2007, el claustre i con-

sell escolar sol·licitaren a la Conselleria d'Educació ampliar l'oferta de matrícula en ensenyament en valencià per a les tres unitats del centre. Petició que va ser acceptada, i per tant, tot l'alumnat del centre que es matriculava a l'escola des de setembre de 2007 feia el seu ensenyament en valencià, a través del Programa d'Immersió Lingüística.

Aquesta decisió es va prendre després d'onze cursos d'experiència, i es va prendre perquè diversos estudis afirmen que els programes d'ensenyament en valencià són els idonis per a aconseguir el domini de les dues llengües oficials del sistema educatiu valencià. A més, faciliten el procés en una educació plurilingüe i obrin les portes a un món amb diversitat de llengües i cultures.

Així mateix estudiar en valencià afavoreix la facilitat per a l'aprenentatge d'una tercera llengua com pot ser l'anglès, l'alemany, francès...

La UNESCO afirma que «el plurilingüisme constitueix una força i una oportunitat per a la humanitat», així que aprendre llengües és un enriquiment personal i social al qual tothom ha de tindre accés. Ara, 25 anys després d'aquella primera línia en valencià a la nostra escola, creiem que cal fer una valoració del que hem aconseguit i del punt on ens trobem a la nostra escola, el Sant Pasqual.

Al Sant Pasqual actualment hi ha 655 alumnes matriculats, tenim 3 línies del Programa d'Educació Plurilingüe Intercultural Avançat 1 (PEPLI), on els percentatges estan distribuïts de la següent manera: a Infantil, 91% Valencià i 10% anglès; a Primària, 57% valencià, 25% castellà i 19% anglès. Continuem apostant pel valencià a la nostra escola!

El camí recorregut no ha estat fàcil, doncs a la societat i als mitjans de comunicació hem observat, i encara continuem observant, una manca de presència del valencià. Malgrat això, estem convençuts que hem oferit el millor per al nostre alumnat, hem sigut protagonistes d'una història que hem escrit i

fet possible tots i totes els que formem l'escola Sant Pasqual. La nostra comunitat educativa som alumnes, mestres, famílies, personal no docent, persones voluntàries que han prestat el seu temps i suport, i tots i totes hem contribuït a fer realitat aquest objectiu. Sense la feina i aportacions de tots i totes aquells que han treballat per l'escola en valencià no hauria estat possible

Així doncs ens sentim orgullosos i orgullosos d'aquests 25 anys i continuem amb el mateix entusiasme i dedicació amb el convenciment que el valencià constitueix una part fonamental de la nostra identitat i cultura.

Per 25 anys més!

LA PASSIÓ PER L'ESCOLA I PER LA LLENGUA

AMPARO NAVARRO GINER

"Un poble sense restitució històrica és un poble sedimentat en la INJUSTÍCIA."

Rosa Presmanes

És per aquest motiu, perquè cal fer justícia i posar a cadascú al lloc que li pertoca, que Escola Valenciana i les seues associacions comarcals han decidit dedicar enguany les Trobades a la primera mestra que va defensar l'ensenyament en valencià: Amparo Navarro Giner. Així mateix, ens veiem en l'obligació d'agrair a Carmen Agulló la seua investigació en l'educació al País Valencià, així com també en la recuperació de la nostra memòria històrica. Carmen Agulló ha publicat nombrosos articles i llibres sobre les mestres de la República, entre ells hi ha el de *Mestres valencianes republicanes*, un llibre que hauria de ser de lectura obligatòria en les Facultats de Magisteri, ja que no sols ens acosta les biografies de les seues protagonistes, sinó que també ens dona a conèixer tot el sistema educatiu que volia desenvolupar el govern de la República. És molt interessant i formador investigar el sistema educatiu d'altres països més desenvolupats en l'ensenyament que el nostre, però no hauríem de conèixer primer els nostres sistemes educatius? Sobretot el de la República, que haguera pogut ser el millor i més avançat de tot Europa en la seua època, i, tal vegada, el més avançat de tota la nostra història. Per començar, ací en te-

niu un tast.

Amparo Navarro Giner naix el 27 de novembre de 1900 a València. Als 15 anys es matricula a l'Escola Normal de dones de València. Va cursar estudis de magisteri especialitats de pàrvuls i de disminuïts físics i psíquics, també va obtenir el títol de mestra puericultora.

De tots els seus mestres de la Normal, destaca la relació amb dues: Maria Carbonell i Angelina Carnicer, vinculades a la "Institución Libre de Enseñanza" (ILE). De Maria Carbonell heretà la seua estima per l'educació activa arrelada al medi, l'estima per la terra i per la llengua. D'Angelina Carnicer, didàctiques renovadores, va ser ella la que la va introduir en el cercle d'intel·lectuals institucionistes. La seua formació la duu a desenvolupar una pedagogia vital i compromesa amb el valencià. Una pedagogia que anirà evolucionant cap al canvi social revolucionari.

Al 1922, participà en l'Assemblea que convocà l'Associació La Nostra Parla, on va defensar una ponència dins de la secció "El valencià a l'escola". Des d'una visió de parvulista fa una crítica a l'ensenyament que no es fa en la llengua materna, la qual cosa posa barreres i dificulta l'aprenentatge. Després exposa el seu pla d'introducció del valencià a l'escola. Defensà que ha de començar l'ensenyament en valencià en les localitats valencianoparlants, després

s'introduirà el castellà. Així mateix, els i les mestres destinats a aquestes localitats han de conèixer i parlar en valencià, als que no coneguen el valencià, se'ls donarà un termini per a que l'apreguen. Tanmateix, proposa la creació d'una classe de valencià a la Normal.

Els fonaments teòrics dels seus arguments per tal de defensar l'ensenyament en la llengua materna estan basats en tres pilars: Els clàssics, les teories de Vives i Comenius. La pràctica en diferents països europeus, desenvolupa l'exemple de Bèlgica.

I, per últim, defensa la profunda relació entre sentiment i pensament, fet que havia observat com a mestra en la seua pràctica docent.

El 14 d'abril de 1931, es proclama la II República i entre les prioritats del govern està la de regenerar l'Estat Espanyol mitjançant l'educació. Es promulga el *Plan Nacional de Creación de Escuelas* (16/09/1931) que planificava la creació de 27.000 escoles en un termini de 5 anys per tot el territori espanyol. Al mateix temps, el 21 d'abril de 1931, s'aprovà el decret de bilingüisme que suposava un marc legal que permetia l'ensenyament en llengües maternes. A partir d'aquest moment, naixen nombroses entitats, associacions i revistes de mestres per donar resposta a l'ensenyament en valencià com ara:

El setmanari *el Camí*, portaveu dels mes-

tres nacionalistes.

Celebracions anuals de Setmanes Culturals Valencianes

L'Associació de Mestres Valencianistes, de la qual Amparo Navarro Giner va ser presidenta.

Associació Protectora de la "Ensenyança Valenciana" fundada per Carles Salvador. Amparo Navarro Giner va participar en totes elles molt activament.

Pel que fa a la docència, la seua tasca sempre va estar dirigida a educació infantil i a primària. L'any 1925, és interina a l'escola de Salinas (Alacant), al 1926, aprova les oposicions i és destinada a l'escola de Parcent on desenvolupa el seu treball des del 1926 fins al 1930.

De 1930 a 1936, per qüestions personals, demana una excedència de l'escola pública, i desenvolupa el seu treball en La Escuela Cossio de València de la *Institución Libre de Enseñanza*. Posteriorment, des del curs 1933 a 1936, treballa a l'escola número 2 de xiquetes d'Alfàfar.

Al 1934, participa en un curs de selecció-informació per a mestres per tal d'accedir en la secció preparatòria del *Instituto Escuela*, però no va ser-ne escollida.

L'any 1928, es casa amb el mestre, escriptor i polític Maximilià Thous amb el que tindrà dos fills, el primer mor molt xicotet i, el segon, es queda amb ella després del divorci de la parella al 1938.

AMPARO NAVARRO GINER: ÀNIMA, COR I VIDA

M^a del Carmen Agulló Díaz
 Universitat de València

L'any 1935 s'incorpora a la Secció pedagògica de La Alianza Intelectual para la defensa de la cultura, associació que defensa una pedagogia basada en el manifest *Educació popular i educació del poble*. El mateix anys, s'afilia a la FETE, on exercirà el càrrec de bibliotecària. També pertany a la Unión de Escritores y Artistas proletarios.

El seu compromís social i polític també la duu a afiliar-se a L'Agrupació Valencianista Republicana, i més tard formarà part del nucli fundador del Partit Valencianista d'Esquerres, desenvolupant un paper molt actiu en la campanya a favor del Front Popular del qual formava part el seu partit.

L'any 1936, és traslladada a l'Institut d'Assistència Social Maestro Ripoll, per a formar part dels mestres d'elit que havien de desenvolupar la desventurada experiència d'escola model.

Al llarg de la seua vida, també té una forta implicació en la lluita feminista, en què la seua trajectòria vital la fa radicalitzar-se i exigir la plena igualtat de drets cívics, laborals, educatius i la plena incorporació de les dones al treball. Intervé en el míting del 8 de març de 1936, al Teatre Serrano de València i en la posterior manifestació organitzada pel Frente Popular Femenino, en què participen més de 30.000 dones. També forma part del Comité Provincial de Mujeres Antifascistas de Valencia. Participà com a membre del comitè de redacció en la revista

Pasionaria. Fent una reflexió sobre feminisme, us heu parat a pensar quantes escoles i instituts porten el nom d'homes? I quantes el de dones? El d'Amparo Navarro Giner sols el porta una escoleta infantil de l'Ajuntament de València, i el de la seua mestra de la Normal, Maria Carbonell, l'IES públic de Benetússer, no hauria de ser un objectiu acabar amb aquesta injustícia? A més a més, la docència –sobretot en nivells d'Educació Infantil i Primària– està majoritàriament en mans de les dones, no hauria de ser aquest un motiu més per a que augmentara el nombre de centres amb nom de dones...?

Al juliol de 1939, és detinguda, va estar tres anys empresonada fins a 1941, primer a la presó provincial i després al Convent de Santa Clara. Va ser acusada de "delito de adhesión a la revolución (...) con la circunstancia agravante de perversidad y trascendencia de daño". El fiscal va demanar la pena de mort. Va ser absolta per falta de proves. Però l'Auditor anul·là la sentència i es tornà a obrir el seu expedient. A l'octubre de 1941, se li concedí la presó atenuada. Al mateix temps, per ser funcionària docent, és sotmesa a la depuració, la primera mesura imposada va ser la de cobrar sols un terç del seu sou. La comissió al·legà que no havia presentat la declaració jurada d'adhesió al règim, ni recollit el ple de càrrecs, sense tindre en compte que en eixe moment estava empresonada. La comissió depurado-

ra remeté a Madrid la proposta de sanció: separació definitiva del Magisteri, sanció que estarà vigent fins al 1963, quan es revisa l'expedient i és readmesa amb sanció de trasllat dins de la província, cinc anys sense poder demanar canvi de destinació, inhabilitació per a exercir càrrecs directius i no reconeixement dels triennis dels vint-i-tres anys que va estar obligada a no exercir.

Finalment, als 63 anys, s'incorpora a l'escola d'Albalat dels Sorells i posteriorment a Mur-la, on es jubila a l'any 1970.

L'any 1981, reapareix públicament en l'acte en què l'Ajuntament de València commemorà el 50è aniversari de la consecució del vot per a les dones a l'Estat Espanyol.

El 24 de desembre de 1986, mor Amparo, una de les mestres pioneres a defensar l'ensenyament en valencià.

Tant de bo, Carmen Agulló haguera de tornar a publicar el seu llibre: *Mestres valencianes republicanes*, així hauria de revisar i reescriure el final del capítol dedicat a Amparo Navarro on diu:

«[...] documents gràfics i cinematogràfics que ens apropen a la vitalitat d'aquesta dona injustament oblidada i silenciada, una mestra valenciana i valencianista que, encara avui en dia, espera l'homenatge de l'escola valenciana.»

Enguany totes les escoles que fan ensenyament en valencià li retrans homenatge a aquesta mestra, ara l'escola valenciana

ja ha fet justícia, ja ha reconegut el treball d'Amparito Navarro, dona xicoteta d'aparença, però gran referent com a mestra, feminista, militant implicada políticament i defensora de l'ensenyament en valencià.

MONTSE PAYÀ I ESTEVE **Mestra**

Bibliografia:

AGULLÓ DÍAZ, M^a del Carmen. *Mestres valencianes republicanes*. València: Universitat de València, 2008.

AGULLÓ DÍAZ, M^a del Carmen; Vicent Romans Noguera i altres. *20 mestres del segle XX al País Valencià*. València: Edicions 96 amb la Col·laboració de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, 2017.

WILSON FERRÚS PERIS. *Mestres de la República a l'Horta Sud, Il·lusions trencades, vides partides*. Torrent, Catarroja, IDECO, Perifèric Edicions, 2014.

PARAULES PER A UNA DONA EXTRAORDINÀRIA

MERCÈ VIANA

Al llarg de la meua vida, la lectura, l'escriptura i una educació que defense la llibertat, la cultura i la identitat del poble valencià han sigut el meu treball, el meu objectiu i la meua lluita diària. I en aquest afany he dipositat les meues forces i les meues il·lusions. Mercè Viana

Últimament tinc a la ment a una dona que per a molts i per a moltes no és solament un referent, sinó una amiga, professora, escriptora, dona, mare i moltes més coses més.

D'ella cal destacar, sobretot que ha tingut la fortalesa de fer sempre el que ella ha volgut fer, perquè si alguna cosa tenim les dones, encara hui en dia, es un món d'entrebancs per a desenvolupar les tasques que volem o que no volem i que finalment l'opció elegida et fa créixer, sobretot això, perquè els nostres somnis en molts poc moments es compleixen.

Si abordem l'àrea professional, Mercè Viana és mestra, ho escriure millor, és MESTRA d'aquelles que et deixen una petjada inesborrable. Mercè és d'aquelles mestres valentes que no han deixat mai de nodrir-se de noves estratègies pedagògiques per a millorar la vida del seu alumnat. Una "docenta" d'aquelles que es nodreix de noves experiències, d'ajuntar-se i parlar de l'escola com un microcosmos de vivències. Ella és mestra sí, i a més, és llicenciada en

Filosofia i Ciències de l'Educació, pedagogia, formadora, ella ha fet de l'educació la seua ferramenta de transformació. Així ho afirma en una entrevista: "L'educació és un mòbil, una finalitat i un procés en el qual jo he après gran part del que soc ara, he lluitat per una educació diferent de la que jo vaig patir, a la que jo vaig trobar quan vaig eixir de magisteri. Tots els meus estudis posteriors van anar dirigits a trobar una escola diferent, on realment s'aprenguera les coses importants de la vida".

Però, aquesta dona extraordinària també és escriptora, d'eixes que inventen històries infinites, històries que ens deixen bocabadades i amb la ment completament capgirada. Ella ha publicat vora mig centenar de llibres infantils i juvenils, vull destacar diversos títols infantils on t'endinsa a viure aventures molt divertides contades amb un llenguatge proper on les paraules et van conduint, et van acompanyant com una simfonia fins acabar el llibre. "Un crack de xiqueta" on gaudeixes de Ximena, una xiqueta del tot extraordinària que viu una sèrie de canvis del tot inexplicables o d'altre llibre com "Lula i les abelles" on et presenta una dona peculiar que amb l'ajuda de les seues amigues aconsegueix aturar una estranya malaltia; o altre títol molt aventurer com és "Les petjades d'Àfrica" on narra les peripècies d'una família aventurera que

decideix visitar a Burundi. Recordem amb estima el conte que al principi de la pandèmia regalà a Escola Valenciana per a totes les xiquetes i xiquets del nostre país: "Fem fora el monstre". I també volem assenyalar la novel·la "Les dones Invisibles" que ens acosta a la realitat de la discriminació i violència que pateixen moltes dones a tot arreu.

Com no podia ser d'altra forma, aquesta dona meravellosa també participa de forma molt activa en l'esfera pública, i és que la representació política és un altre dels murs que han de derrocar les dones per a aconseguir espais històricament dominats per homes.

I és que ja són moltes les veus que assenyalen que l'entrada de dones en política, siga quin siga l'àmbit pot aportar una altra manera de fer, prioritzant entre altres, les cures, el treball en xarxa, la valoració de la quotidianitat, la negociació i el pacte. Per tant, Mercè el que ha fet es obrir un camí per a que altres dones puguem ocupar i estar en espais del tot aliens a la figura femenina. Actualment és vocal de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, entitat que defensa els interessos dels escriptors i escriptores en la nostra llengua. Com també és amiga dels seus amics, ha participat en el llibre, dedicat a Llorenç Giménez, "Contes per a tu" i ha intervingut en diverses pre-

sentacions. Vos puc dir, que cada volta que la veig en algun acte públic, té una lluentor als ulls única que et deixa vore la passió en la que viu per les lletres, per la cultura, per la vida.

També podem afirmar que Mercè ha lluitat per la igualtat "jo dic que era feminista en el sentit que sempre he pensat que tots, homes i dones, teníem les mateixes obligacions i els mateixos drets i això ho he defensat sempre".

Dona reivindicadora, Mercè ha lluitat per la llengua amb la creació tant literària com pedagògica, ha lluitat per una educació pública i de qualitat, ha trencat sostres de cristall arribant a juntes directives treballant sempre de valent, perquè les dones, hem de demostrar doblement el treball que fem. Per tant, aquesta dona lluitadora el que ens ha mostrat i demostrat es tindre una valentia i fermesa que moltes de nosaltres no solament lloem, si no, que ens veiem obligades a visibilitzar per tal de recordar el camí que ella ha començat, per seguir els seus passos i obrir un ventall gran d'oportunitats a totes les dones que venen darrere.

Moltes gràcies, Mercè, per totes les llavors que has plantat. Segur que germinaran i faran un món més igualitari i just.

SÒNIA RÚBIO

COMPROMÍS AMB L'EDUCACIÓ

ELVIRA GARCÍA CAMPOS

Elvira García Campos, mestra de professió, va néixer a Alaquàs el 29 de maig de 1953. La seua carrera professional ha estat des de sempre vinculada al món de l'ensenyament, de la formació, i de la participació institucional i política, exercida especialment a Alaquàs i també a la comarca de l'Horta Sud.

Titulada per la Universitat de València, ha exercit la funció docent principalment a Alaquàs, on ha estat professora d'Educació Primària del col·legi públic Bonavista. Primer, des de l'obertura del centre fins a l'any 1988 en què inicià el seu treball de formadora al Centre de Professors de Torrent (CEP), institució que també va dirigir entre els anys 1991 i 1996. Exercí la docència de nou al col·legi Bonavista des de 1996 fins l'any 2007, moment en què, a causa de la seua implicació en la vida política de la ciutat, va demanar una excedència per dedicar-se exclusivament a les seues competències com a regidora de l'Ajuntament d'Alaquàs, institució de la qual va ser membre per primera vegada l'any 1995.

Durant la seua etapa com a docent va treballar amb col·lectius socialment vulnerables, i va destacar a més com una ferma defensora de la llengua i cultura del País Valencià. Als inicis dels anys 80, Elvira, ja impartia les seues classes en valencià, fet que va promoure que molts joves conegueren la

història i tradicions de la nostra terra gràcies al seu entusiasme i compromís.

Fruit de la seua implicació i interès per la formació i la investigació educativa, Elvira García ha ocupat diversos càrrecs de rellevància a la comarca. A més de directora del Centre de Professors de Torrent (CEP) també va ser coordinadora de l'Associació de Renovació Pedagògica de l'Horta Sud entre 1985 i 1997, i va ser a més col·laboradora institucional de la revista Aula d'Innovació Educativa.

Elvira és una dona que estima la llavor d'ensenyar. Li apassiona l'educació i d'aquella passió han nascut projectes, il·lusions, treballs i coneixements amb gran vocació didàctica. Elvira, amb el seu compromís de mestra, ha fet fàcil i eficaç l'aprenentatge que ha beneficiat a centenars d'alumnes i famílies.

Des de l'any 1995 i fins a l'any 2011 va ser regidora de Cultura i Educació de l'Ajuntament d'Alaquàs. Com a responsable política d'aquestes àrees va coordinar els projectes culturals i educatius més ambiciosos que s'han desenvolupat a Alaquàs en els últims anys: la recuperació del Castell d'Alaquàs com a gran centre de cultura i seu de l'Escola Permanent de Persones Adultes; la construcció del segon institut públic d'educació secundària d'Alaquàs, l'IES Clara Campoamor; la lluita per a la creació del col·legi

Ciutat de Cremona; la creació del Consell de Xiquets i Xiquetes; i el seu projecte encara vigent de la Ciutat dels Xiquets, per fer d'Alaquàs un dels primers pobles a crear-lo a l'àmbit de l'Estat espanyol; la construcció de l'Escola Municipal Infantil L'Alqueria; la posada en marxa de l'Escola Matinera, tant important per promoure la conciliació laboral i familiar; o la dotació d'una xarxa de ludoteques públiques o l'ampliació dels serveis escolars en tots els centres educatius d'Alaquàs, entre d'altres. També va ser la responsable de l'organització de la XIIIa edició de la Trobada d'Escoles en Valencià a Alaquàs, l'any 2000.

L'any 2007 va assolir també la Regidoria de Benestar Social i Atenció Ciutadana des d'on va lluitar activament contra els desnonaments junt al col·lectiu Stop Desnonaments. Ha estat Primera Tinent d'Alcaldia durant tres legislatures consecutives així com Vicepresidenta del Museu Comarcal de l'Horta Sud durant el període 2002-2005 i Secretària de la Fundació per al Desenvolupament de l'Horta Sud.

L'11 de juliol de 2009 pren possessió del càrrec d'Alcaldesa d'Alaquàs, càrrec que ha desenvolupat fins juny de 2019, mantenint durant aquest temps les competències d'igualtat i de promoció del Valencià. Durant el seu mandat va formar part entre d'altres de l'Executiva de la FEMP i va ser

Vicepresidenta de la Comissió de Benestar Social, així mateix ha estat Vicepresidenta de la Mancomunitat de l'Horta Sud entre els anys 2015 a 2019.

Ferma defensora del paper de la dona, va promoure la 1a Secretaria de la Junta Local Fallera d'Alaquàs per a una dona; promogué i inaugurà l'espai de la Casa de la Dona, enfortí i dinamitzà el paper del Consell de les Dones d'Alaquàs, i implantà els punts violetes o el concurs de samarretes no sexistes a les festes d'Alaquàs, motius que han fet a la població creditora del premi festes inclusives i no sexistes 2020 per a pobles de més de 20.000 habitants de la Conselleria d'Igualtat.

Elvira és una persona d'idees i conviccions amb qui es confia i a qui s'aprecia de tot cor. La seua conquesta més important és la de concebre la seua vida com una forma d'ajudar els altres. L'experiència, la personalitat, el talent, la il·lusió, junt a una gran capacitat de treball, l'han fet una persona capaç d'observar, de reflexionar i de lluitar per les persones, per la cultura, per l'educació, per l'aventura infinita del coneixement.

En definitiva, la seua trajectòria és un exemple de compromís amb l'educació, amb la participació política, amb la defensa de la llengua pròpia, amb la promoció de la igualtat i sempre reflexionant des de la saviesa d'estimar a les persones.

Sembrem les llavors

RE*TROBADES

Per a plantar les nostres llavors, el primer que necessitem és disposar d'un parell de recipients. Podem fer servir dos gots de plàstic o de iogurts, o fins i tot testos o cossiols que podrem reutilitzar, però un dels dos recipients ha de ser una miqueta més gran que l'altre.

El recipient més petit l'utilitzarem per a la sembra de les llavors. Amb l'ajuda d'un punxó li farem 3 o 4 forats a la base i, a continuació, l'omplim amb substrat de cultiu fins, aproximadament, $\frac{3}{4}$ de la seua capacitat.

Xafem lleugerament el substrat i l'humitegem a poc a poc amb aigua, fins que notem que comença a gotejar pels forats que hem fet a la base. En eixe moment, deixem d'abocar aigua.

Tot seguit, posem 2 ó 3 llavors en la superfície del substrat, més o menys centrades, i les soterram un poc, menys d'un centímetre, afegint a continuació una fina capa de substrat per damunt.

El recipient on hem realitzat la plantació l'introduïm dins de l'altre que, recordem, havia de ser més gran perquè arrebegue l'aigua sobrant del reg, i també podem abocar-li aigua perquè, per capillaritat, vaja humitejant el substrat. Així evitem el reg directe, que podria desplaçar les llavors dificultant la germinació i deixant les arrels a l'aire.

Acabat tot el procés, tapem el recipient interior amb un film o plàstic transparent (que podem subjectar amb una goma elàstica o una cordeta). El plàstic crearà un xicotet efecte hivernacle que ajudarà a fer germinar les llavors.

Esperem uns dies i, quan comencen a brotar, li retirem el plàstic.

Mentre les llavors germinen i comencen a brotar, hem de conservar el nostre planter a un lloc amb abundància de llum, però no sota la incidència directa del sol.

Deixarem créixer la nostra planta durant unes setmanes, i després ja la podrem trasplantar a un test més gran o una jardinera.

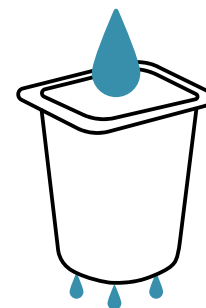
1 Omplim

Feu els foradets de drenatge i ompliu amb substrat $\frac{3}{4}$ del contenidor

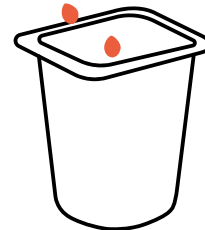
2 Reguem

Humitegeu el substrat

3 Sembrem

Aboqueu 2 o 3 llavors i cobriu-les amb un poc de substrat

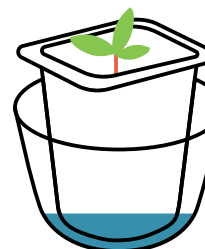
4 Tapem

Poseu un plàstic transparent i subjecteu-lo amb una goma elàstica

5 Germinem

En germinar la llavor, ja podem retirar el plàstic

<http://retrobades.escolavalenciana.org>

ACTIVITATS RE#TROBADES

Malgrat la situació sanitària actual, des de la coordinadora comarcal amb la col·laboració de l'Ajuntament i la comunitat educativa d'Alaquàs hem intentat mantindre, amb la participació de les comunitats educatives de la comarca, unes d'activitats per fer visible el valencià als nostres centres i pobles.

Començarem amb el concurs de cartells, editarem i repartirem els calendaris, realitzarem els treballs del concurs literari Sambori, que ja han valorat els jurats. També repartirem unes plantetes per allò del lema SOM LLAVORS i tenim quatre actes a Alaquàs que passem a detallar.

El primer és la **Volta a Peu**, que celebrarem el 23 d'abril organitzada per les Comunitats Educatives d'Alaquàs. Cada centre homenatja a una dona i es feu la inauguració dels mapes recordant la XIII trobada de l'any 2000 i la XXXIII que estem celebrant al llarg dels dos últims cursos.

S'inicià l'activitat amb una simbòlica Volta a Peu que partí del parc de la Sequieta per finalitzar a l'esplanada de la Biblioteca Municipal Ausiàs March. A més de l'Alcalde Toni Saura, la Regidora d'Educació Marian Espert i els membres de Guaix, Coordinadora pel Valencià, Vicent Font i Carmina Payà, hi participà l'alumnat de les escoles del municipi (dos xiquetes i xiquets per cada centre), així com el professorat i directores i directors dels centres educatius.

Estant a més convidades les dones que, per la seua trajectòria vital i professional, foren homenatjades.

El CEIP Vila d'Alaquàs homenatjà a l'artista, pintora i professora d'art, Carme Mateu; el CEIP Sanchis Almiñano feu el mateix amb la mestra i component del grup de Danses de l'Olivar, Montiel Navarro; l'Escoleta Pública l'Alqueria homenatjà a qui ha sigut Alcaldessa d'Alaquàs durant 10 anys, Elvira García Campos; el Col·legi Mare de Déu de l'Olivar homenatjà a qui va ser Directora del Centre a més de Jutgessa de Pau al municipi, Amparo Alabau Torres; per la seua banda, el CEIP González Gallarza va voler destacar i homenatjar la figura de la periodista i escriptora, Fani Grande; el CEIP Ciutat de Cremona, homenatjà a títol pòstum la pilot espanyola d'automobilisme, Maria de Villota; i el CEIP Bonavista, per la seua banda, homenatjà a la conserge Paqui González.

Una vegada finalitza la Volta a Peu, reunits a l'escalinata de la Biblioteca, cada col·legi exposà el motiu de l'elecció de cada dona homenatjada i donarà a conèixer les il·lustracions de gran format que han elaborat. Els treballs formaran part d'una exposició que tindrà per nom "Els murals de les dones", i que s'exposarà al Claustre del Castell d'Alaquàs fins al 31 de maig.

Seguidament, es procedí a descobrir els mapes que Guaix regala a cada poble que

organitza la trobada. En finalitzar l'acte, es lliuraren uns obsequis als centres participants.

L'acte central de la festa de la llengua serà la **Re#trobada**. El Parc del Dijous acollirà la cita que consistirà en la plantació de plantes autòctones aromàtiques per part de la representació de cada centre educatiu del municipi d'Alaquàs i de la resta de la comarca junt a un arbre que aportarà l'Ajuntament d'Alaquàs. Els alcaldes o les alcaldesses de la comarca assistiran per lliurar al centre del seu municipi el cartell commemoratiu de la celebració. Es clourà l'acte amb l'actuació musical de Dani Miquel. De cada poble sols hi assistirà un centre. (Un total de 6 persones: alumne i alumna, pare/mare acompanyant als dos menors, mestre o mestra i l'alcalde o alcaldessa). Posteriorment el cartell record de la trobada es portarà a tots els centres per a penjar-lo junt a la resta de quadres de les edicions anteriors.

El lliurament del premis **Sambori Comarcals** serà el dissabte 22 pel matí. Està previst fer-lo al Castell d'Alaquàs. Una cita que té per objectiu promoure i difondre l'ús literari del valencià dins l'àmbit escolar i a la qual seran convocats els 34 premiats i premiades. En acabar es podrà visitar l'exposició en memòria del professor i contacontes valencià, Llorenç Giménez que romandrà fins al 31 de maig al Claustre del Castell.

I per tancar els dos anys de trobada a Alaquàs farem l'acte d'**Homenatges i Reconeixements** el divendres, 25 de juny per la vesprada al pati de l'escola Bonavista.

Els Guaix, guardons que atorga cada any la Coordinadora Comarcal, seran per Elvira Garcia i Mercé Viana, dos dones que al llarg de la seua vida professional han estat sempre treballant en favor de la llengua i han destacat al panorama polític, cultural i social,

Els reconeixements per a les escoles que ja han arribat als 25 anys fent ensenyament en valencià seran per a Mare de Déu de l'Olivar i Gonzalez Gallarza d'Alaquàs, Martínez Torres d'Aldaia, Nuestra Señora del Carmen del Barri Del Crist-Aldaia, Ausiàs March de Picanya, Blasco Ibáñez de Benetússer, Sant Ignasi de Picassent, Bertomeu Llorens de Catarroja, Miguel Hernández i Sant Pasqual de Torrent, Rei En Jaume de Xirivella i La Fila d'Alfagar. De la mateixa manera es reconeixerà la important tasca de la primera promoció d'ensenyament en valencià en la localitat d'Alaquàs. També es faran reconeixements a persones que han demostrat durant la seua vida professional una dedicació especial en l'ensenyament o difusió del valencià.

HOMENATGE A...

CARME MIQUEL I DIEGO

SETENA PLAÇA DEL LLIBRE A VALÈNCIA.
31 d'Octubre de 2019

Bona vesprada. Gràcies a Vicent Font, president de Guaix Horta Sud i a Escola Valenciana per pensar en mi per a parlar de Carme Miquel com a mestra. Per a mi és un plaer recordar-la i parlar-vos d'ella, a més de compartir escola, hem compartit amistat, veïnat i altres projectes de dones.

Encara costa creure que des de juny passat, Carme ja no està entre nosaltres. Costa creure que després de lliurar una forta batalla sense mai perdre el seu somriure i la seua vitalitat, finalment va haver de fer les males per emprendre el seu darrer viatge, un viatge que de segur ha passat per l'Horta de València i per La Marina d'Alacant fent alguna que altra paradeta en el Montgó, la muntanya que tant s'estimava.

Com ella, jo també sóc mestra i veïna del Barri l'Horteta d'Alcàsser ("La Pequeña Rusia" per a molta gent del poble). Molts matins feien juntes el camí cap a l'escola. Un camí que fa vint anys era de terra i estava vorejat de tarongers. Jo encara continue fent eixe camí tots els dies cap a l'escola 9 d'Octubre, però ha perdut el seu encant, ja

no està vorejat de tarongers i d'horta, ara el camí és d'asfalt i creua una ampla avinguda, Artal de Foces, abans d'arribar a l'escola.

I a l'escola Carme continua estant present, al pati està penjat el mural de ceràmica que ella va encarregar amb els arbres de l'escola vella, quan entrem a la biblioteca un cartell diu BIBLIOTECA CARME MIQUEL, i a dins, un racó mostra un mural amb Barret Barata Rialles al mig envoltat de barrets de diferents colors, i als prestatges pots trobar molts dels seus llibres, al tauler de la sala de mestres un retall de premsa, "LA MESTRA QUE ES VA FER ESCRITORA" amb la seua fotografia de mirada tendra i somrient.

El claustre evidentment ha anat canviant al llarg dels anys, però encara hui, les mestres i algun mestre del 9 d'Octubre, perquè quasi totes som dones, tenim a Carme Miquel com a referent de mestra innovadora, renovadora i, sobre tot, amant i lluitadora per ensenyar en la nostra llengua.

Durant 22 anys va treballar a la nostra escola i les seues lliçons traspassaven el context de l'alumnat i de l'aula, les seues lliçons eren lliçons de vida per a les famílies i per als companys i companyes del claustre. Carme

dirigia una escola, un claustre i un consell escolar en el qual fa 25 anys, encara hi havia un sector de famílies i de mestres que posaven en dubte els beneficis d'aprendre en valencià; la saviesa de Carme, la seua intel·ligència, habilitat de paraula i capacitat de consens, feia que inclús en les situacions més tenses respecte a discussions sobre qüestions lingüístiques, acabaren en acords que semblaven impossibles.

En la nostra escola i en aquella època en la qual teníem línia PIP i línia PEV, ens trencàvem el cap per a convèncer a les famílies perquè matricularen els seus fills i filles en valencià. Però a més, les xiquetes i xiquets que venien d'altres països europeus o del Magreb també eren escolaritzats en valencià. Al moment de fer la matrícula Carme atenia a les famílies novingudes i els argumentava que era millor escolaritzar els seus fills i filles en valencià perquè així aprendrien en valencià i castellà, la majoria de famílies seguien el seu consell i al cap d'uns cursos l'alumnat novingut parlava perfectament les dues llengües oficials del nostre territori i, per suposat, la llengua pròpia. Llengües que valoràvem fins al punt de donar classes d'àrab en el temps de migdia. La mestra de Compensatòria atenia l'alumnat novingut un bon grapat d'hores i Carme sempre que li ho permetien les obligacions del despatx de direcció, els treia de l'escola i anava amb ells i elles a comprar al forn o al mercat, se'ls portava a la biblioteca o a l'ajuntament... i els ensenyava a comunicar-se en contextos reals en que havien de parlar en valencià. Després de jubilada, Carme no ha deixat de vindre puntualment a la Timba de contes. I quan ens vam transformar en Comunitat d'Aprenentatge, ella participava en el voluntariat dels grups interactius.

Records i anècdotes tenim un bon grapat, però si haguera de destacar els trets que definien a Carme Miquel com a mestra jo destacaria:

EL SABER FER PINYA entre els membres de la comunitat educativa, a d'ella sempre podríem anar a demanar-li ajuda les famílies, l'alumnat o el claustre.

El seu DISCURS, sempre ACLARIDOR i ben argumentat.

La seua CAPACITAT DE DIÀLEG i de CONCILIAR POSTURES.

Els seus CONEIXEMENTS SOBRE L'ENSENYAMENT DE LLENGÜES.

La seua ESTIMA PER L'ESCOLA PÚBLICA EN VALENCIÀ.

Les seues idees avançades: la INCLUSIÓ ESCOLAR I SOCIAL, LA SOLIDARITAT ENTRE POBLES I CULTURES, LA RIQUESA D'UNA ESCOLA PLURAL, DIVERSA, INTERCULTURAL.

El seu convenciment per COEDUCAR EN IGUALTAT a xiquets i xiquetes.

Fa vint anys, Carme ja educava en la CURA DEL MEDI AMBIENT I LA SOSTENIBILITAT.

La seua passió per ensenyar a PARLAR, LLEGIR I ESCRIURE EN VALENCIÀ.

La seua ESTIMA PEL PAÍS VALENCIÀ, PER LES ARRELS I LES TRADICIONS. Sent directora del 9 d'Octubre va lluitar per la creació d'una escola de tabal i dolçaina i de dansa popular, i ho va aconseguir, el nostre centre, continua sent la seu de l'escola de la Colla Guirigall (grup de tabal i dolçaina) i de Dansarrells (grup de dansa popular).

Per a finalitzar vull dir-vos que Carme Miquel i Diego era sobre tot una bona persona, una bona mestra i una bona escriptora, ... una mestra de mestres que sempre serà la nostra referent.

Les persones que l'hem conegut, no tenim altra que felicitar-nos per haver compartit amb ella tan bons moments i tantes lluites, moltes d'elles encara necessàries a dia d'avui.

Gràcies Carme!

CRISTINA LUCENDO

A Carme Miquel

Nosaltres teníem una amiga que vam conèixer a l'escola, a l'Escola Valenciana.

Mestra de paraula justa, d'escolta activa, de mirada lluminosa que apunta a l'horitzó i espera pacientment que l'acompanyes.

Dona que teixeix complicitats, que acarona, que comprén, que respecta i allibera.

Terra, aigua, arbre i au que vola per gaudir en llibertat i trepitja el fang cridant contra la barbàrie.

Lluita ferma i constant, denúncia rebel, consciència de no ser res si no s'és poble.

País per fer, horta per salvar, llengua per estimar. "No ho farà ningú si no ho fem nosaltres".

Amiga amorosa i fidel, cau acollidor que ens fa créixer i sentir-nos més grans, més fortes, millors.

Veu propera que seguirem escoltant amb paraules sàvies que naixen del silenci.

Un privilegi haver compartit amb tu trajecte i vida, estima i coneixença.

Gràcies per ser, per existir, per donar-te. Sense tu, nosaltres i el País seríem altres.

Dolors Ináñez i Montolio

COMIAT DE CARLES CANO

LLORENÇ GIMÉNEZ

Ai, Llorencet, Llorencet, mamó, que m'has deixat sense paraules, i això no se li fa a un amic. I menys a un que es dedica a açò de la xerrameca. No estic ací per a posar-me la medalla ni de millor amic, ni de qui més t'ha volgut ni de qui més s'ha rist o ha contat amb tu, ni de res. A tots ens has fet riure, a cabassades, amb les teues ocurrencies, tots hem flipat amb com començaves a contar una història i com te n'anaves per les branques com una mona cocotera i al remat baixaves i la remataves quan pareixia que ja no hi havia fil del qual tirar, com quan al dimoni fumador l'havien descabotat (de la part de dalt, matisaves) i d'ahí passaves a sap deu quina cosa que t'havia passat sopant o anant al lloc on contàvem. Tots hem intentat dir sense trabucar-nos: Pere, Peret pintor de parets pinta plats plans a Portugal. Tots hem aplaudit quan el plat anava per l'aire o quan la "rateta, rateta no te'n vages, anava volant". Cadascú de nosaltres té una anècdota amb tu que guarda com un tresor, com quan la mare de Blai Senabre el va cridar al telèfon i ell li va contestar: que vols bombonet? I tu en saber que era sa mare li vas dir que te la passara i li vas dir: és que no havia parlat mai amb un bombonet i volia saber quina veu tenien els bombonets. O quan amb Domingo anàreu a contar a un manicomi, no un psiquiàtric, un manicomi a Guadalajara i se suposava que tu contaves en valencià i Domingo et traduïa, però al remat ni traducció ni punyetes i tots aquells pobres bojós rebolcant-se de riure, a saber que haurien entès, i tu estaves més pagat

que sant Vicent, contant en valencià pel món, perquè eixa és una altra: sempre has contat en valencià i els xiquets i xiquetes de tot l'àmbit lingüístic han escoltat contes valencians i en valencià, moltes voltes per primera vegada.

Quina enveja ens feies a tots els narradors, quan amb una harmònica de joguet feies callar a un nadó que plorava esbalaït, o t'asseies al genoll a un fill de sa mare que no feia més que fer la mà amunt i avall i l'aquetaves amb eixa gràcia que només tu tenies. Encara recorde aquella xiqueta que a la biblioteca de la Vall d'Uixó se t'enganxà a la cama durant tota la sessió i que a la següent sessió se m'enganxà a mi, sense que sa mare, amb tot el papo, s'immudara. Quant hem rist junts! i quantes vegades, esclafint de riure en una contada, encara hem dit: I damunt ens paguen!

Però el meravellós és que a tots ens has fet riure i tots t'hem compartit i t'hem gaudit i en quan pensem en tu se'ns ve un somriure a la cara: te'n recordes d'aquell dia que anant en el cotxe no paràvem de riure... te'n recordes quan en els sopars de Bromera anàvem en colla a pixar i ens pixàvem, però de riure; te'n recordes quan estiguérem a la FIL de Guadalajara, Mèxic, i passarem quatre dies contant i rient... Sé que tots els que l'estimàveu teniu el vostre record particular, la vostra rialla única, perquè era això: únic. Enmig d'un festival podies estar preguntant-te on collons parava que ja li tocava contar i estava per allà parlant amb unes iaies o iaïos amb tota la confiança del món.

Tenia eixa gràcia que no he vist en quasi ningú, de generar una confiança immediata, un bon rotlló instantani.

Que orfes ens has deixat, fill de ta mare, la tia Vicentica que quan li deien: xica que bé que estàs! Contestava: pos si que estava mal!

T'hem volgut molt amic, i és que et feies de voler amb eixa simpatia natural, sempre disposat a tirar una mà, a participar en qual-sevol acte solidari. La teua bonhomia era proverbial, tant que encara recorde un festival a Eivissa amb un grapat de narradors que comentaven: és que Llorenç és tan bo que fa fàstic, osti, no es pot ser tan bo.

Hui els xiquets d'aquest país i els adults no estem de dol, i no ho estem perquè encara durant generacions ressonaran els teus acudits, i endevinalles i també l'oncle Porra del senyor Valor en la teua veu i Pepet el geperut, Roc el panxut i Batiste el taverner, i el lleó del Benicadell i el mig armut i mig, mig armut i mig de farina! i les històries del tio Manolo de la Matandeta i la de Mari Sales, la criada de Sueca a qui la senyoreta li va dir: Mari Sales, hoy límpieme los fogones, i ella després de tot el dia capficada i enroniosa perquè a Sueca el fogó és una altra cosa li contestà: senyoreta el fogó seu i el de la xiqueta li'ls netejaré, però el seu marit que se'l netege ell.

Cadascú de nosaltres tenim un trosset de tu en el nostre cor, que ens farà companyia i ens donarà consol sempre, perquè vas exprimir la vida fins a l'última gota des del primer moment, en que vas nàixer prematur i

et donaven per perdut i amb una maleta de cartró i unes botelles d'aigua calenta et van fer una incubadora improvisada on t'aferrares a la vida, com fan els bons. Eres capaç de riure't de la vida, de la mort i del Sursum Corda, i hores abans d'anar-te'n per a sempre, encara contaves acudits d'un humor negríssim fins fer-nos plorar... de riure.

Per això vull, dedicar-te una cançoneta, que cantava el pare de Paula Carbonell

Si vas allà, que no aniràs
i veus aquell, que no el voràs
Però si anares que no aniràs
I el veres, que no el voràs,
Dis-li que no m'espere.

I després un poema, un poema fet de rapa i fuig, no me'l tingues en compte:

Tirarem a faltar el teu somriure,
però el recordarem aclucant els ulls.

Ja no escoltarem la teua veu franca
fent-nos riure fins caure de cul,
però ressonarà als nostres cors
com una música amable, coneguda.

On viuran els teus contes, els acudits?
A la boca dels xiquets, dels teus amics.
A qui li preguntarà Anna si és amb b o v
una paraula per escriure al whatsapp?
Què farem ara, com viurem sense tu?
Intentant menjar-nos la vida a mossos
com tu feies, com ens vas ensenyar.

I pensarem: que hauries fet, o dit en tal cas.
I això ens servirà de guia, recer i consol.
T'hem estimat molt Llorenç, mestre, iaio
fill, pare, germà, amic, poeta, rondaller.

LLORENÇ GIMÉNEZ

CONTES PER A TU

Perifèric Edicions i Guaix – Escola Valenciana hem volgut afegir-nos als diferents reconeixements que se li han fet a Llorenç Giménez, perquè Llorenç era nascut a Alfafar i sempre ha estat molt vinculat a la nostra comarca.

Així va nàixer *Contes per a tu*, un xicotet homenatge que han volgut retre a Llorenç, el *Contacontes*, Pasqual Alapont, Alba Álvarez, Núria Cadenes, Carles Cano, Isabel Olmos, Alfred Ramos, Anna Rubio i Mercé Viana, amb els seus textos i que ha il·lustrat Paco Giménez; tots ells vinculats a l'Horta Sud,

Esperem que aquest llibre us faça gaudir tant com han gaudit els autors i autores en escriure'ls i il·lustrar-los.

PASSEJANT LA COMARCA AMB LLORENÇ

Els pobles de l'Horta Sud que ja han acollit l'exposició dedicada a Llorenç són Paiporta, Benetússer, Sedaví, Alfafar. Altres que l'acolliran en els pròxims mesos són Alaquàs, Picanya, Manises.

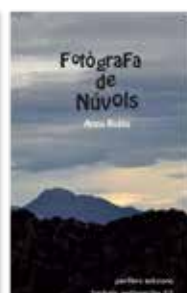
La mostra, ideada per l'Ateneu de Bétera, compta amb el suport d'Escola Valenciana.

Si esteu interessats en tindre l'exposició al vostre poble sols heu de contactar amb guaix@fev.org i busquem les dates adequades.

Fem lectors

Construïm Comarca

SAMBORI COMARCAL HORTA SUD 2020

PREMIATS

INFANTIL

Primera etapa de zero a tres anys.

Amics per sempre.

EIM Ninos Albal. Mestra: Mayte Carmona Peralta

Segona etapa.

Tres anys

El conte de Pit

CEIP Ntra Senyora del Carme. Aldaia. Mestra: Estefania Martínez Clemente

Quatre anys

Bona nit.

CEIP Baladre. Picanya. Mestra: Lolin Olva Vinaixa.

Cinc anys

Buscant el monstre.

CEIP Jaume I El Conqueridor. Catarroja. Mestres: Manoli Chulvi, Dora Soriano, Laura Rosaleñ.

Accèssit. Per retre homenatge al nostre estimat conta contes Llorenç Jiménez.

Un drac a la maleta.

Escola Gavina. Picanya. Mestra: Emília Pardo Esteve.

PREMI EMPAR GRANELL.

L'unicorn i la màquina del temps.

La proposta didàctica de la mestra Maria Dolores Llamas Aguilera del Fèlix Rodríguez de la Fuente de Manises.

PRIMÀRIA

Primer cicle.

Premi Col·lectiu. Premi Francesc Aledon.

L'esquirol Oriol i els amics del bosc".

Escola Gavina. Picanya. Mestra: Creu Planelles

Premis individuals.

La marieta Maya de Sofia Aroca Zarcos

CEIP Juan Antonio Martínez Torres d'Aldaia.

El gat Toti i els seus amics: Tristoli, Pelusa, Tort i Dentotes d'Anna Reyes i Gradolí.

CEIP Jaume I El Conqueridor de Catarroja.

Un cuc diferent d'Inés de Los Ríos González.

CEIP San Clemente de Sedaví.

Segon cicle.

La defensa del pollet grosset de David Hernández Muñoz.

CEIP Lluís Vives de Paiporta.

El gos, el conill i les vespes de Gerard Padierna Tarín.

CEIP Baladre de Picanya.

La tempesta d'Alba Remujo Medina.

CEIP Sant Pasqual de Torrent.

Tercer cicle.

Les mans de Gabriel Rojo Linares

CEIP Miguel Hernández de Torrent.

La barca de Marcos Monzó Almero.

Fèlix Rodríguez de la Fuente de Manises.

Una herència inesperada d'Aina Cucarella Soriano.

La Nostra Escola Comarcal de Picassent.

SECUNDÀRIA.

Primer cicle.-

Diari d'un pelegrí d'Iria Trasmorras Marco.

IES Berenguer Dalmau de Catarroja.

La vida d'Ashia Gavira de Tutu Buyema Brahim.

IES Ausiàs March de Manises

El tren de Diana Romero Alejos.

Escola Les Carolines de Picassent

Segon cicle.-

El gat d'Aitana Guerrero Martínez.

El Drac de Torrent.

2 mestres, ni més ni menys de Marta Giménez Puchalt.

Florida Secundària de Catarroja.

La vida de Ghaada de Lola Gutiérrez Cano.

IES 25 d'Abril d'Alfajar.

BATXILLERAT I CICLES FORMATIUS.

Cartes d'un àngel de Sara Ruíz Martínez.

IES 25 d'Abril d'Alfajar.

Univers paral·lel de Rubén Blesa Pardo.

IES 25 d'Abril d'Alfajar.

En l'últim segon de Pedro Ortega Del Valle.

IES Massanassa

FORMACIÓ DE PERSONES ADULTES

Mai de Francesc Giner Zaragoza.

CEPA de Silla

2094 de Cristina Romero Santaisabel.

Escola d'adults de Benetússer

Les aventures de roig Nadal de Mildred Ballan Maita.

Escola d'adults de Benetússer

NECESSITATS EDUCATIVES ESPECIALS.

Premis individuals.

Els animals passen de José Miguel Dueñas Fuster.

CEIP San Clemente de Sedaví.

Dos amics i una bèstia de David Olivares Ramón.

CEIP Gregori Mayans de Xirivella.

Cristian el valent de Cristian Valiente Giner.

Col·legi San José i San Andrés de Massanassa.

El jurat ha estat constituït per les següents persones:

(Infantil) Montse Payà i Esteve. Aurora Muñoz Martínez. Verònica León Marzal. Esther Pardo Sarrion. Carme Romero Ruiz. Lídia Sarti. Anna B. Moyano. Cristina Sanz. Rubén Real Viana. Marga Molla. Irene Gil. Carme Romero.

(Primer cicle de primària) Maria Dolors Olva i Vinaixa. Rafael Martínez Martínez. Maria Perales Martínez. Marisol Agulles Guaita. (Segon cicle de primària) Oti Sòria Gómez. Joan Gómez Albaladejo. Empar Salvador Domenech. Rosa Caro Hernández. Inés R. Sàez Martí.

(Tercer cicle de primària) Paqui Muñoz Cebrián. Joan Vila Colomer. Roger Domènech Corbí. Susana García Serra. Paqui Fuentes López. Ismael Sanz i Vázquez. Carmen Sanz Simón.

(Primer cicle d'ESO) Toni Francés. Imma Coscollà. Joan Puchalt. Anna Bono. Amparo Botella. Jaume Murillo.

(Segon cicle d'ESO) Norah Grau Cortondo. Esther Casaban Collado. Nelson Seguí Penadés. Anna Ferris Sahuquillo. Mar Sauret Santasuana.

(Batxillerat i cicles formatius) Pilar Ramon. Lluçia Vallés.

(Formació d'adults, EOI i NEE) Joan Gómez Albaladejo. Paqui Fuentes López.

SAMBORI COMARCAL HORTA SUD 2021

PREMIATS

INFANTIL.-

Primera etapa de zero a tres anys.

"Les llavors màgiques" Responsable: Vanessa Martí Poley. EIM Ninos. Albal.

Segona etapa.

Tres anys.-

"La caixa d'Emily" Responsable: Dolores Lamas Aguilera. CEIP Fèlix Rodríguez de la Fuente Manises.

Quatre anys.-

"El donyet Pepet" Responsable: Neus Cases López. Escola Gavina. Picanya.

Cinc anys.-

"Bruixabona i les sis cartes" Responsable: Lolin Olva Vinaixa. CEIP Baladre. Picanya

PRIMÀRIA.-

Primer cicle.

Premi Col·lectiu.-

"Darrere del temps". Mestra: Sara Martínez Aliaga. CEIP Fèlix Rodríguez de la Fuente. Manises.

Menció especial:

"Una excursió diferent". Mestra: Laura Galbán. CEIP Fèlix Rodríguez de la Fuente. Manises.

Premis individuals.-

"Nuvolina no vol ploure" Rocío Giner Vinagre. CEIP Fèlix Rodríguez de la Fuente. Manises.

"El pingüí que volia volar" Ana Heredero Almansa. CEIP Sant Pasqual. Torrent.

"La maledicció del bosc" Carlos Muñoz Cano. CEIP Fèlix Rodríguez de la Fuente. Manises.

Segon cicle.

"Pedra, la nostra amiga". Enric González Alfonso. Lluís Vives de Massanassa.

"La fàbrica de somnis". Unai Angulo Antolin. Fèlix Rodríguez de la Fuente de Manises.

"El regal més valuós". Arianna Segovia Quirós. Lluís Vives de Paiporta.

Menció especial

"Els xiquets i les xiquetes contraataquen". Alai Esteve Lacueva. Escola Comarcal de Picassent.

PREMIS EDUCACIÓ ESPECIAL

"L'home enamorat". Cristian Valiente Giner

"La mel de marc". Alejandro Grau Albaladejo

"El maquinista jubilat". Marcos González de la Aleja Griñan

"Una gran amistat". Mercedes González Reyes

Tots quatre del centre San José, San Andrés i San Benito de Massanassa.

"La gran carrera". Javier Escrivà Bravo. De l'escola Nuestra Sra. Del Carmen del Barri del Crist, Aldaia

Tercer cicle.

"Les festes amb la iaia". Aitana Brull Muñoz. CEIP Ciutat de Cremona. Alaquàs.

"Els quatre mons". Nerea Rubio Escribano. CEIP San Clemente. Sedaví.

"La classe màgica". Laia Rios i Pla. CEIP Jaume I El Conqueridor. Catarroja.

PREMIS EDUCACIÓ ESPECIAL

"No més por". Alberto Herrera Clemente

"Les aventures de David". David Olivares Ramon.

Els dos de l'escola Gregori Mayans de Xirivella.

"Els mags de Tartària". Empar Jiménez Zahonero. Escola El Patí de Silla.

"Un món màgic". Belén Muñoz Ruiz. Escola El Drac de Torrent.

"La meua família". Pablo Donat Logroño. IES 25 d'abril d'Alfafar.

SECUNDÀRIA.

Primer cicle.-

"Ferides". Itziar Ródenas Grimaldi. IES Veles e vents. Torrent.

"La cursa valenciana". Aritz Giménez Llàcer. Mare de Déu de l'Olivar2. Alaquàs.

"Un bon escarment". Cristina Ramos Mocho-lí. Florida Secundària. Catarroja.

Segon cicle.-

"Ona". Laia Silvestre Viv. La Nostra Escola Comarcal. Picassent.

"Amb tu morí l'amor". Iria Trashorras Marco. IES Berenguer Dalmau. Catarroja.

"Heroin". Pau Sánchez Benavent. IES Berenguer Dalmau. Catarroja.

Accèsit:

"Duel de tres". Yolanda Mondéjar Giménez. Mare de Déu de l'Olivar

BATXILLERAT I CICLES FORMATIUS.

"A les portes del cel". Rubén Blesa Pardo. IES 25 d'abril. Alfafar.

"Un sopar diferent". Carolina Zanón Solana. IES Berenguer Dalmau.

"Un mar de somnis". Marta Ruiz Jurado. IES 25 d'abril. Alfafar.

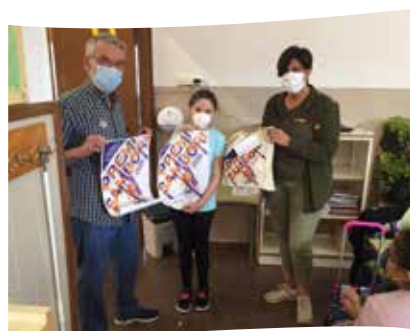
El jurat ha estat constituït per les següents persones.

(Infantil) Montse Payà i Esteve. Verònica León. Carme Romero Ruiz. Sergi Lloares. Amparo Sancho. Maria Artcho. Isabel Fernàndez. Isabel Baixauli. Isabel Palacios. Esther García. Carmen Sanz (Primer cicle de primària) Maria Dolors Olva i Vinaixa. Rafael Martínez Martínez. (Segon cicle de primària) Paqui Fuentes López. Joan Gómez Albaladejo. Norah Grau. Vicent Font

(Tercer cicle de primària) Roger Domènech Corbí. Ismael Sanz i Vázquez. Carmen Sanz Simón. Otilia Sòria Gómez. Inés R. Sáez Martí. Carme Albors Orenge. Núria Blanch Esteban. Carolina Ramos Castillo. J. Antoni Francés Albero. Anna Bono García (Primer cicle d'ESO) Rubén Capella Núñez. Clara Colominas Martínez. Octavi Ruiz Ros. Pilar Zamora Arévalo (Segon cicle d'ESO) Clara Pons. Anna Dasí. Teresa Tello. Begonya Soler. Jordi Martorell.

(Batxillerat i cicles formatius) Marisa Muñoz Tena. Carles Adobs Rosaleny

Benetússer 13 de març de 2021

GENERALITAT VALENCIANA
Conselleria d'Educació,
Cultura i Esport

SEMPRE TEUA
La teua llengua

GENERALITAT VALENCIANA
Conselleria d'Agricultura,
Desenvolupament Rural,
Emergència Climàtica
i Transició Ecològica

CENTRE D'EDUCACIÓ AMBIENTAL
DE LA COMUNITAT VALENCIANA

Mancomunitat
Intermunicipal
de l'Horta Sud

DIPUTACIÓ DE VALÈNCIA
Àrea de Cultura

VOLUNTARIAT PEL VALENCIÀ

El Voluntariat pel Valencià, és un dels principals programes d'Escola Valenciana, es va posar en marxa a primers del 2005. El seu objectiu principal és aconseguir augmentar el nombre de valencianoparlants.

A totes les comarques del País Valencià les coordinadores d'Escola Valenciana promocionen aquest programa per tal de poder oferir-lo al màxim nombre de poblacions.

A la nostra comarca, podem dir amb satisfacció que va iniciar el Voluntariat el primer any i hi participen des de sempre un gran nombre de pobles.

La proposta és realitzar 10 trobades, entre la persona voluntària i l'aprenenta, d'una hora al llarg de 10 setmanes, però en la majoria dels casos es sobrepassen, degut a que les sessions es fan agradables i a més a més d'aprendre llengua, com a expressió oral, s'aconseguia crear una relació personal entre la parella lingüística que facilitava les seues trobades.

Des de l'inici de la pandèmia, vam haver de reinventar una altra manera per realitzar les trobades de les parelles. A partir de la primavera del 2020, Escola Valenciana va oferir el voluntariat en línia, via videoconferències.

Us vull explicar la meua sensació com a

voluntari. Les trobades en línia pot ser no són tan lúdiques com les presencials, però faciliten molt la trobada, doncs la coordinació entre les dues persones per quedar dia i hora, al ser més flexible ajuda a concretar-les i no perdre ritme setmana a setmana. A més a més en aquest sistema, les distàncies no són cap entrebanc.

La meua parella lingüística, Louise, ens transmet la seua vivència:

Els meus motius per a participar en aquest programa són principalment socioculturals. Gràcies a les trobades lingüístiques, tinc més confiança a l'hora d'expressar-me en valencià i note la millora en la comprensió oral. Com a anglesa i filòloga, les llengües em fascinen i crec que poden obrir la ment i ajuden a tenir una experiència més enriquidora en el teu entorn. Ara quan visite llocs nous a la zona, m'anime a parlar en valencià sense tindre la necessitat de romandre a l'espai de confort del castellà. Açò em motiva a tindre interaccions diverses amb moltes persones en l'àmbit social i professional. Els materials de suport lingüístic que ofereix el voluntariat s'han elaborat amb l'objectiu de facilitar vocabulari amb imatges, cançons, articles i informació d'interès cultural i resulten molt motivadors. No té res a veure amb classes

tradicionals, és una forma amena i natural d'adquirir la llengua, gràcies a la meua parella lingüística i al programa, tinc orgull de dir que jo "parle valencià."

Com ha dit Louise amb el voluntariat a més a més d'aprendre valencià es transmet l'estima per la nostra llengua i la nostra cultura. El voluntariat funciona gràcies al regal del temps que fan les persones els voluntàries i a l'interès que posen les aprenentes. També cal esmentar la gran tasca que es fa des de les oficines de promoció del valencià a cada poble així com les Escoles de Persones Adultes.

Entre tothom aconseguim seguir endavant amb la tasca de dignificar i mantenir viva la nostra llengua.

Com vos he dit, la meua valoració és molt positiva i sols em resta animar-te a compartir el vostre valencià inscrivint-te com voluntari o voluntària; i si vols parlar-lo inscriu-te com aprenent o aprenenta. Podeu adreçar-vos a l'oficina de Promoció del Valencià del nostre ajuntament o a info@voluntariatpelvalencia.org

VICENT MORENO
Voluntari

Y voluntariat pel valencià
En línia

El programa per a parlar valencià des de qualsevol racó del món!

Inscripcions: www.voluntariatpelvalencia.org
Més informació i contacte: enlinia@voluntariatpelvalencia.org

SECUNDÀRIA I BATXILLERAT 2021

LLIGA DE DEBAT

Es pot argumentar i defensar una cosa i la contrària? En la **Lliga de Debat** sí.

Un any més i malgrat la maleïda pandèmia,enguany s'ha celebrat, encara que de manera telemàtica, la Lliga Debat de Secundària i Batxillerat que organitza la Xarxa Vives amb la col·laboració d'Escola Valenciana. La Lliga de Debat és la competició d'oratoriana més important del sud d'Europa, adreçada a l'alumnat de 4t d'ESO, Batxillerat (i equivalents) i cicles formatius d'entre 15 i 18 anys, de la Franja de Ponent, Catalunya, País Valencià, Illes Balears, Andorra, Catalunya Nord i Sardenya.

L'objectiu d'aquesta competició és fomentar les competències transversals de l'alumnat mitjançant l'ús de la paraula, es potencien capacitats com el treball en equip, l'argumentació, la posada en escena, la creativitat, la recerca de documentació, la construcció d'un discurs, la planificació, la presa de decisions, capacitats que contribueixen a la millora de les habilitats comunicatives dels participants, i d'altra banda es crea un espai de formació on s'utilitza el català com a llengua vehicular. A més a més,

el fet de participar en aquesta lliga ofereix al professorat una eina d'innovació docent per al desenvolupament personal de l'alumnat en l'àmbit del multilingüisme.

És una experiència altament gratificant presenciar com l'alumnat es col·loca de peu, davant d'un faristol i, dirigint-se al jurat i a l'equip contrincant, desenvolupa un discurs, de manera oral amb tal seguretat, preparació, tranquil·litat, confiança i fermesa, que sembla que se'n dediquen des de sempre. Als debats transmeten tota la feina que han hagut de realitzar en la preparació del debat ja que han de defensar a favor i en contra, la resposta a la qüestió que cada any se'ls planteja. Els dos equips s'enfronten cara a cara i, en poc més de 16 minuts, posen damunt la taula el fruit de tot l'esforç realitzat, mostren tot el que han après durant la preparació, la informació que han recopilat, com l'han organitzada, com han decidit exposar-la i de quina manera organitzen el discurs per convèncer i dialècticament, vèncer l'equip adversari.

Escoltant les seues participacions, no podem tampoc deixar de pensar en l'enorme

tasca que ha hagut de realitzar el professorat en la preparació del debat, ajudant, motivant, orientant els milers d'idees que a l'alumnat se li han ocorregut i que d'una manera o d'altra acaben fent-se realitat.

És emocionant viure en directe les participacions dels diferents equips defensant ara el sí, ara el no, a la mateixa qüestió. Com han trobat arguments, com han treballat les notícies, les investigacions, com les han organitzades i com son capaços d'exposar-les amb una seguretat tan madura. Enguany, a més, han hagut de parlar davant d'una càmera, sense públic, però així i tot se'n saben eixir de la situació i superar la dificultat afegida. Amb l'edició d'enguany hem perdut eixe contacte visual directe, eixes mirades intrigants, eixos gestos nerviosos del directe que en debats d'anys anteriors es produeixen, però hem de reconèixer que ho han pogut salvar. Els equips participants han fet una feina magnífica i han superat les dificultats.

Enguany la qüestió plantejada ha estat *És compatible el creixement global de l'economia amb el respecte al medi ambient?*, i l'equip, al

qual felicitem, que s'ha classificat en la fase local corresponent a la UPV ha estat l'IES Pere Boil de Manises amb Llum Barberà, Leonardo Costa. Elsa Herranz, Zulima Martí, Anna Mollà, Elena Niclós, Aitana Renau i Amparo Martínez (capitana). D'altra banda també volem felicitar a Hermes David González, de l'IES Enrique Tierno Galván de Montcada, qui ha resultat millor orador.

NELSON SEGUÍ
Membre del jurat
de la Universitat de València

CREMONA

JA SOM UNA REALITAT

Aquesta és una història de contínues injustícies que, a la fi, ha trobat un final feliç. Els seus protagonistes, xiquets i xiquetes, mares, pares, docents i familiars de l'escola CEIP Ciutat de Cremona d'Alaquàs hem estat a l'aguait fins el final. Esperem que les nostres vivències siguen exemple perquè no es torne a repetir aquest malson que ha durat gairebé 15 anys.

Aquesta és una història plena de mentides i enganys que comença en aquesta localitat de 35.000 habitants quan la Conselleria d'Educació a l'any 2003 pren la decisió d'ampliar el col·legi CEIP Sanchis Almiñana per la creixent natalitat a la zona a principis d'aquest segle.

En aquell temps, els polítics ens varen convèncer que, mentre es realitzava l'ampliació, els xiquets i xiquetes serien traslladats a aules prefabricades, contenidors impurs, durant el termini de temps estrictament necessari que porte la construcció de les noves instal·lacions.

El que inicialment havia de ser l'ampliació d'un centre, va passar a ser la intenció de crear un centre nou independent, el CEIP Ciutat de Cremona, un centre sense instal·lacions, un conglomerat d'aules provisionals desproveïdes del mínim exigible per poder dur a terme una activitat que hauria de ser més que sagrada: l'educació.

Després d'anys d'enganys i mentides, el govern del Partit Popular valencià encapçalat per la consellera Mª José Catalá va tenir a bé començar una croada personal amb la comunitat educativa del Cremona per tal d'estalviar-se la construcció del col·legi i fer-lo desaparèixer sense tindre'ns en compte a les famílies, les nostres situacions i les nostres opinions. El CEIP Ciutat de Cremona era necessari a la localitat i la seua

qualitat educativa excel·lent, però el més fàcil i convenient políticament parlant, era tancar-lo a través d'estratègies que el feren desaparèixer lentament, sense fer soroll, és a dir, eliminant a poc a poc les línies de 3 anys que donen accés a l'escola.

Davant aquesta injustícia, la comunitat educativa del Ciutat de Cremona vàrem alçar la veu i ens vàrem posicionar en contra d'aquestes decisions polítiques a través de mobilitzacions, escrits, activitats culturals i manifestacions al llarg de cinc llargs anys en els quals, fins i tot, ens vàrem tancar durant 100 dies en aquests tristos contenidors. Van ser 100 dies i 100 nits de protesta contínua en les que els xiquets i xiquetes, familiars i professorat del Cremona vàrem cridar perquè el món conegués la nostra injusta i vergonyosa situació.

Escenaris esperpèntics se succeïen un rere l'altre: germans separats assistint a diferents centres amb els inconvenients que d'això es deriva per a les famílies, situacions de perill en les èpoques de pluges i vendavals en què l'aigua vessava fins i tot pels endolls de les "aules", la insistència de la conselleria a tancar línies del centre tot i ser el centre amb més demanda de la localitat, empreses d'aules prefabricades guanyant diners a costa de la seguretat i el benestar i l'educació dels xiquets i xiquetes del Cremona.

Amb tot, la comunitat educativa del CEIP Ciutat de Cremona vàrem continuar apanyant-nos en acabar amb aquestes injustícies arribant fins i tot a Brussel·les a entrevistar-nos amb diferents europarlamentaris amb l'objectiu de conscienciar el sector polític internacional del que estava passant amb l'educació a la Comunitat Valenciana. Els manifestos, les activitats

culturals, les assemblees, les reunions, les manifestacions van seguir estant presents en la nostra vida fins aconseguir que la nostra veu fóra escoltada.

Les reivindicacions van ser escoltades per la gran pressió exercida, la nostra, una pressió que va ajudar el canvi polític a la Comunitat Valenciana. Al capdavant es veia llum, la possibilitat de la construcció d'al Ciutat de Cremona era una realitat. Ens varen tornar les línies al centre, la nostra primera victòria. Els germans tornaren a anar junts a l'escola, la nostra segona victòria. Es va licitar l'obra, la nostra tercera victòria. I així, a poc a poc, el nostre somni es va anar fent realitat. Lentament, molt lentament, més del que mai haguérem pensat per la quantitat d'entrebancs que l'obra va comportar.

A hores d'ara ho podem dir, al mes de setembre les xiquets i xiquetes d'infantil entraren per primera vegada a la seua escola de rajoles. L'1 de març va ser un dia especial, el més esperat per tots i totes. Finalment, tots els xiquets i xiquetes del CEIP Ciutat de Cremona entraven junts a la seua escola envoltats d'alegria, de música, de festa. Un dia especial ple de sentiment i sensacions de victòria que ens va recordar que sí es pot, que moltes persones xicotetes lluitant, poden fer canviar el món.

Han estat 5 les promocions de xiquets i xiquetes que van iniciar i van acabar la seua etapa educativa de primària en contenidors. Ara els xiquets i xiquetes del Cremona poden rebre la seua educació en unes condicions justes que no són més que un gimnàs, una biblioteca, unes aules en les que no fa fred o calor extrema, on arriba internet deixant enrere la prehistòria tecnològica en ple segle XXI, un centre en el qual no es volen les teulades quan fa vent i en el qual

no cal realitzar evacuacions urgents davant les pluges. A dia de hui, eixos barracons que varen ser les nostres aules ja no estan. Mirem per la finestra de la nova escola i veiem el solar buit, on hem estat 15 anys. Ara ho fem a la inversa, mirem desde un edifici de rajoles un solar on hi havia barracons. Nosaltres es quedem amb tots els sentiments, relacions, aprenentatges i vivències que tinguérem en ells, però no els trobarem a faltar, que tingueu bon viatge.

Aquesta és la història. Llarga però amb final feliç. Una història d'injustícies que ha durat més d'una dècada en la que molts xiquets i xiquetes han estat víctimes de la mala gestió, la interessada gestió de polítics sense escrúpols. Molts d'aquests xiquets i xiquetes són ja adults o gairebé adults que s'han vist obligats a lluitar pels seus drets més bàsics des de la infantesa i, malgrat tot, valoren positivament una experiència que els ha fet créixer com a persones i, a través de la qual, han integrat valors fonamentals com el respecte, l'honestat, la lluita pels drets, i tant altres dels quals manquen els nostres representants polítics i les seues decisions de les quals han estat víctimes innocents. Sempre, amb tot, sempre, amb un somriure.

És impossible descriure tantes i tantes situacions i sentiments viscuts. Tota una comunitat educativa que va lluitar unida per l'educació pública valenciana, pels drets dels xiquets i xiquetes. Gràcies a tots xiquets, xiquetes, mares, pares, professors, professores, oncles, àvies, associacions podem gaudir de l'escola amb la qual somiàvem.

*Ja som una realitat.
Tots som Cremona.*

caixa popular

Cooperem amb les persones.

On toca estar.

**Contem i cantem · No ficció infantil
Primeres Rondalles d'Enric Valor**

EDICIONS DEL BULLENT

www.bullent.net

**Menús Personalitzats,
Cuines in situ,
Projectes educatius,
Organització d'esdeveniments.**

XXXIII Trobada d'Escoles en València
Alaquàs, primavera 2021

Et trobe a faltar
t'estime
cuida't
et necessite
tot passaria
TORNAREM!

En la
distància
també
València